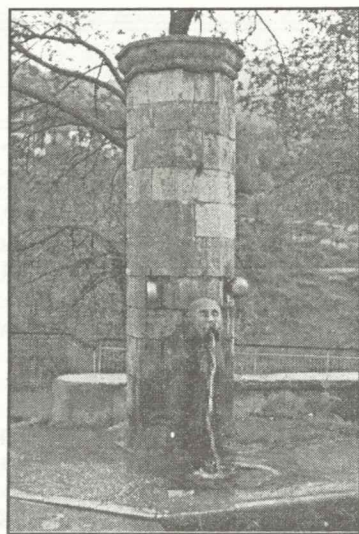

ΠΡΑΜΑΝΤΑ

Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών
Παρασκευοπούλου 4
45 444 - Ιωάννινα

Περιοδική έκδοση του Συλλόγου Πραμαντιωτών Ιωαννίνων
Έτος ΣΤ', Σεπτέμβριος - Οκτώβριος 2000 - Αρ. φύλλου 35
Ταχ. Διεύθυνση: Μπιζανίου 24 - 452 21 Ιωάννινα - Τηλ. & Fax 24.761

ΑΓΩΝΑΣ ΔΡΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΡΟ

Ενώ πιστέψαμε και διαβάσαμε πως επιτέλους «Οι Πραμαντιώτες θα πιουν νερό» κι ενώ ο Δήμος σε συνεργασία με την ΤΥΔΚ είχε ετοιμάσει τη σχετική μελέτη που χρηματοδοτήθηκε κι ορίστηκε ο εργολάβος κατασκευής του έργου της υδρομάστευσης στην πηγή «Αγκάθι» και συγκεκριμένα στο νερό της πηγής που χάνεται και δεν μπαίνει στο δίκτυο και εκτιμάται την κρίσιμη περίοδο του Αυγούστου σε 600κ.μ. ανά 24ωρο προέκυψαν απρόβλεπτα κωλύματα.

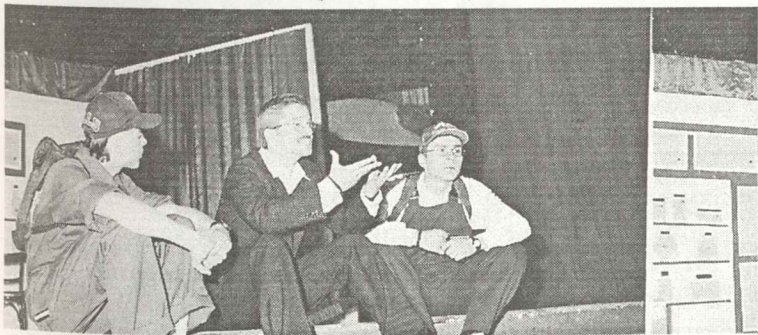
Η Κοινότητα Μελισσοεργών φαίνεται πως δεν επιδέχεται την απόφαση του κ. Περιφερειάρχη και προέβαλε κώλυμα στη διεξαγωγή των εργασιών.

Απ' ό,τι πληροφορηθήκαμε ο κ. Περιφερειάρχης ανακάλεσε προσωρινά την άδεια κατασκευής της υδρομάστευσης. Εκφράζουμε την πικρία μας και αγανάκτησή μας για την παρακώλυση των εργασιών και για την καθυστέρηση του μείζονος σημασίας έργου της υδροδότησης των Πραμαντιωτών και για τη στάση των υπευθύνων που δεν τηρούν τις υποσχέσεις τους.

«Το αλί του Αλή» στην τελική ευθεία

Με εντατικό ρυθμό η θεατρική μας ομάδα συνεχίζει τις πρόβες, που ξεκίνησαν πριν δυο μήνες περίπου, για το ανέβασμα της θεατρικής σατιρικής επιθεώρησης «Το αλί του Αλή».

Η πρώτη παράσταση του έργου θα δοθεί στις **25 Νοεμβρίου**, ημέρα Σάββατο, στην **Άρτα**, αφού η θεατρική μας ομάδα συμμετέχει με το έργο αυτό στο διαγωνιστικό τμήμα του **5ου Πανελληνίου Φεστιβάλ Θεάτρου**, που διοργανώνει ο Πολιτιστικός Σύλλογος Άρτας «Ο Μακρυγιάννης».

Στα Γιάννενα το έργο θα παιχτεί το Σάββατο **16 Δεκεμβρίου** στην αίθουσα «Β. Πυρρινέλλα» του Πνευματικού Κέντρου.

Όπως γράψαμε και στο προηγούμενο φύλλο η εν λόγω παράσταση συνδιοργανώνεται από τον Σύλλογό μας και τον Πολιτιστικό Σύλλογο Καπεδισίου «Ο Αλέξης Νούτσος». Η παρουσία των συγχωριανών μας τόσο στην

παράσταση της Άρτας, όσο και στην παράσταση των Ιωαννίνων, θα συμβάλει και στην πέραν της καλλιτεχνικής, επιτυχίας της εκδήλωσης.

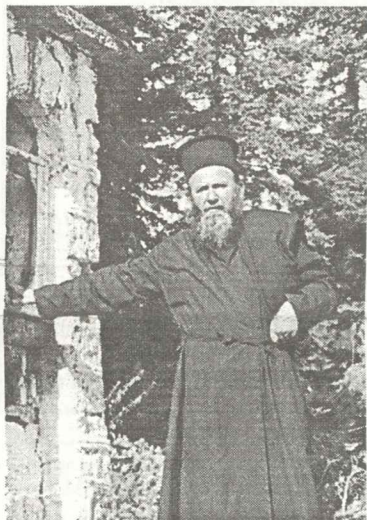
Τέλος σημειώνουμε ότι η εν λόγω παράσταση τελεί υπό την αιγίδα του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Ιωαννιτών (συμπεριλαμβάνεται στο επίσημο πρόγραμμα της φετινής περιόδου) και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ιωαννίνων.

ΠΕΘΑΝΕ Ο ΠΑΠΑΚΕΦΑΛΑΣ

(ιερ. Γεώργιος Α. Λάμπρης)

Μια από τις μεγαλύτερες προσωπικότητες του τόπου μας.
Τεράστια η προσφορά του στα εκκλησιαστικά και κοινωνικά πράγματα του χωριού μας.

Μετά από παράκλησή μας ο κ. Δημήτριος Α. Λάμπρης, αδερφός του εκλιπόντος Παπακεφάλου, μας έστειλε το βιογραφικό του ιερέα το οποίο δημοσιεύουμε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΗΣ-ΚΕΦΑΛΑΣ
(Παπακεφάλας)

Γεννήθηκε στην Πράμαντα την 29/3/1928 και απεβίωσε στην Αθήνα την 19/10/2000. Τάφηκε, κατ' επιθυμία του εν ζωή, στην Πράμαντα την 19/10/2000.

Τα πρώτα γράμματα τα έμαθε στο Δημοτικό Σχολείο Πραμαντιωτών και εν συνεχεία στη Ζάκυνθο. Φοίτησε στο γυμνάσιο Ζακύνθου και αποφοίτησε το 1946.

Κατά την περίοδο 1947-1950, λόγω των ανώμαλων καταστάσεων στην Ελλάδα, απασχολήθηκε βοηθώντας τον πατέρα του που διατηρούσε γαλακτοπωλείο στη Ζάκυνθο.

Κατά την περίοδο 1951-1953 φοίτησε στο Εκκλησιαστικό φροντιστήριο Πατρών, απ' όπου και πήρε πτυχίο.

Το 1956 παντρεύτηκε στην Πράμαντα τη Βασιλική Αθανασίου Νούτσου, που στάθηκε άξια δίπλα του και σαν σύζυγος και σαν παπαδιά.

Την 28/2/1958 χειροτονήθηκε ιερέας πρεσβύτερος και υπηρέτησε στις εκκλησίες των συνοικισμών ΧΡΙΣΤΩΝ, ΤΣΟΠΕΛΑ και ΦΡΑΞΟΥ ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ.

Εν συνεχεία και εκ περιτρο-

Συνέχεια στην 3η σελ.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ

Το Σάββατο 4 Νοεμβρίου στην αίθουσα του Συλλόγου μας, έγινε συγκέντρωση μελών της ιστορικής και λαογραφικής εταιρείας Τζουμέρκων που διαμένουν στα Ιωάννινα. Παρευρέθηκαν 30 άτομα από διάφορα χωριά των Τζουμέρκων, μεταξύ των οποίων ο πρόεδρος της εταιρείας Νικ. Μπριασούλης με την Γεν. Γραμματέα Λαμπρινή Στάμου, που ήρθαν για το σκοπό αυτό από τη Θεσσαλονίκη.

Αναπτύχθηκε ένας πλούσιος προβληματισμός, εκφράστηκαν ενδιαφέροντες απόψεις και ακούστηκαν ενθαρρυντικά λόγια για την προσπάθεια και τους στόχους της εταιρείας.

Για να ξεπεραστούν οι δυσχέρειες στη δραστηριοποίηση των μελών και παραπέρα ανάπτυξη του σωματείου, αποφασίστηκε στις 4 πόλεις (Γιάννενα, Άρτα, Θεσσαλονίκη, Αθήνα) όπου διαμένει μεγάλος αριθμός μελών να οριστούν δύο συντονιστές με οργανωτικά καθήκοντα: ενημέρωση, τοπική συνέλευση μελών δύο φορές το χρόνο, με σκοπό την αλληλογνωριμία, ανταλλαγή πληροφοριών ιστορικού και λαογραφικού ενδιαφέροντος.

Σε κάθε χωριό θα γίνει προσπάθεια να συσταθούν ερευνητικοί πυρήνες για να καταπιαστούν με την καταγραφή του γλωσσικού ιδιώματος, των τοπωνυμίων και των επιζώντων αγωνιστών της εθνικής αντίστασης.

Ειδικά επιτροπή θ' ασχοληθεί με τη συγκέντρωση και επεξεργασία του αναγκαίου υλικού για τη σύνταξη ενός τουριστικού οδηγού των Τζουμέρκων.

Η Γενική Συνέλευση του 2001 θα γίνει στην Πράμαντα.

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΣΕ ΑΕΙ-ΤΕΙ

Μέχρις στιγμής μας γνωστοποιήθηκαν τα παρακάτω ονόματα Πραμαντιωτόπουλων που εισάγονται σε ΑΕΙ-ΤΕΙ. Τα συγχαίρουμε και τους ευχόμαστε ΚΑΛΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ. Επίσης συγχαίρουμε τους γονείς τους που κοπίασαν για να φτάσουν τα παιδιά τους στην επιτυχία. Επειδή τυχόν λόγω ελλειπών ενημέρωσης παραλείψαμε ονόματα επιτυχόντων, στο επόμενο φύλλο της εφημερίδας μας θα γράψουμε τα ονόματα αυτών που θα μας γνωστοποιηθούν αργότερα.

Γεροδόμος Σπυρ. Θεοφάνης, Εφ. Πλ/κή Πολυμέσων ΤΕΙ Ηρακλείου
Γκεσούλη Κων. Βασιλική, Γεωτ/τίας & Περι.
Γκεσούλης Κων. Γεώργιος, Γεωπονική Θεσ/νίκης
Γκεσούλης Κων. Δημήτριος, Μηχανολογίας
Γκούβας Θεοδ. Ανδρέας, Αστυφυλάκων
Γκούβας Λαμ. Κων/νος, Σ.Μ.Υ.
Ευθυμιάδη-Καρακώστα Έλενα, Φ.Π.Ψ. Ιωαννίνων
Θανάσης Παν. Ευαγγελή, Ραδ. Ακτ/γίας
Θανάσης Βασ. Γεώργιος, Υπαξ. Αεροπορίας
Καβακόπουλος Στεφ. Θεοδόσιος, Εκπ. Τεχν. Πολ. ΣΕΛΕΤΕ Αθήνας
Καρθέλα Ευαγ. Αικατερίνη, Νομική Σχολή Α.Π.Θεσ/νίκης
Κίτσος Γεωργ. Δημήτριος, Ιατρική Ιωαννίνων
Κονταξή Γεωργ. Σοφία, Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών Ιωαννίνων
Λάμπρη Ευαγ. Μαρία, Ιατρική Ιωαννίνων
Λάμπρης Χαρ. Παύλος, Πολιτικών Μηχανικών Θεσ/νίκης
Μάργαρη Βασ. Ελέα, Εμπρ. & Ποιοτ. Ελέγχου
Μάτης Κων. Γεώργιος, Παιδ. Δημ. Ιωαννίνων
Πάνου-Καρακώστα Αθηνά, Πολυτ. Αθήνας
Παπα Ιωάν. Βασιλική, Φιλολογίας Ιωαννίνων
Σιαμέτη Κων. Γιάννα, Ιόνιο Πανεπιστήμιο
Σιαπλάουρας Νικ. Παντελής, Ηλεκτρ.
Σταύρου Απ. Ελένη, Αρχιτ. Μηχ. Εμπ. Αθήνας
Τραγουδάρα Λαμ. Κων/να, Παιδ/γικό Δημ. Εκπ. Θράκης (Αλ/πολη)
Τραχανά Βασ. Καλλιόπη, Φυσικής Ιωαννίνων
Τσιαμπούλας Κων. Ιωάννης, Πολ/κών Μηχ/ών Θεσσαλίας (Βόλος)
Τσίρκα Αθ. Μαρία, Φιλοσ. Παιδαγ/κής Ιωαννίνων
Τσίρκας Κων. Λάμπρος, ΤΕΙ Καλαμάτας
Χονδρογιάννης Δημ. Γεώργιος, Μοριακής Βιολ. & Γενετ. Θράκης

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΠΡΑΜΑΝΤΙΩΤΩΝ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

— Το μέλος της Αδελφότητας Κων/νος Νικάκης, πρόεδρος ΕΣΚΑΔΒΕ (Ένωση Καλαθοσφαίρισης Δυτικής Ελλάδος), στις πρόσφατες εκλογές της Ε.Ο.Κ., εξελέγη στο Διοικητικό Συμβούλιο και κατέχει τη θέση του υπεύθυνου μέλους για τα εθνικά συγκροτήματα Καλαθοσφαίρισης.

— Ο αρχιδιαιτητής και μέλος της αδελφότητας Βασ. Νικάκης επελέγη από την Ευρωπαϊκή Ένωση Ποδοσφαίρου (UEFA), στη θέση επιλογής διεθνών διαιτητών της Ευρώπης και υπεύθυνος πειθαρχικού τμήματος αυτής.

— Θάνατοι: Παρασκευή Βασιλείου Αντωνάκη, ετών 89.

— Επιτυχίες σε Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι.

1. Γκούβελος Φώτης του Χρήστου, Ιατρική Ιωαννίνων
2. Μάρη Ιωάννα του Ευσταθίου, Στρατιωτική Ιατρική
3. Μπαλτζώη Σοφία του Δημητρίου, Αστυνομία
4. Μάρη Ευτυχία του Κων/νου, Τ.Ε.Ι. Πειραιώς (Δομικών έργων)
5. Μανώλης Ιωάννης του Γερασίμου και της Αντωνάκη Βιργινίας, Αστυφυλάκων

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας Πραμαντιωτών Αγρινίου συγχαίρει ολόψυχα τα παιδιά των μελών που εισήχθησαν στα ΑΕΙ και ΤΕΙ και τους εύχεται καλή σταδιοδρομία

Ο Πρόεδρος Ο Γ. Γραμματέας
Ηλίας Γιώτης Βασ. Στάμος

Δηλωτή στο καφενείο κάθε μεσημέρι.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΜΑΝΤΑ

Η κ. Βασιλική Σωτ. Σταύρου τηλ. (01) 6030076 πουλάει το σπίτι της στον πέρα μαχαλά Πραμαντών.

ΑΡΤΟΠΟΙΙΑ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗ

ΑΦΟΙ
Β. ΣΙΑΠΛΑΟΥΡΑ

Παπαστράτου 54
Τηλ.: 0641/22743
ΑΓΡΙΝΙΟ

ΘΑΝΑΤΟΙ

Τον τελευταίο καιρό πέθαναν οι παρακάτω χωριανοί μας. Εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια προς τους οικείους τους.

- Κων/νος Σπ. Βάνας ετών 92, στην Πράμαντα
- Χαράλαμπος Δ. Παλαίου ετών 85, στους Χριστούς
- Κων/νος Χρ. Σιαπλάουρας ετών 82, στα Γιάννενα
- Γεώργιος Αρ. Λάμπρης (Παπακεφάλας) ετών 72, στην Αθήνα
- Παρασκευή συζ. Β. Αντωνάκη ετών 89, στο Αγρίνιο
- Ευρήνη Κ. Τσίρκου ετών 56, στα Γιάννενα

ΠΕΘΑΝΕ Ο ΠΑΠΑΚΕΦΑΛΑΣ

Συνέχεια από την 1η σελ.

πής υπηρέτησε στις ενορίες συνοριακών προς την Πράμαντα χωριών Καλαρύτες και Μελισσοεργοί.

Από το 1976 έως και το Σεπτέμβριο του 1993 υπηρέτησε στην ενορία Αγ. Παρασκευής Πραμαντών, οπότε και συνταξιοδοτήθηκε λόγω σοβαρής ασθένειας, βαριά καρδιοπάθεια.

Από το 1994 έως και το θάνατό του την 17/10/2000 διέμενε στην Αθήνα για να έχει συνεχή ιατρική παρακολούθηση.

ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΗ

Παρ' όλες τις εμπειρίες και το αρκετό διάβασμα (Εκκλησιαστικός, ημερήσιος και περιοδικός τύπος, ημερήσιο δημόσιο τύπο, βιβλία γενικού ενδιαφέροντος και ιστορικά βιβλία στα οποία είχε ιδιαίτερη αδυναμία) και πέρα από οποιαδήποτε παιδεία και γνώσεις, ζούσε και δρούσε περισσότερο εξ ενοστικόν.

Ήταν χαρούμενος και αισιόδοξος παρ' όλες τις αντιξοότητες και τα προβλήματα που αντιμετώπιζε (πολλοί χωριανοί εκτός από το πατριωτικό «Παπακεφάλας» τον έλεγαν και «Παπαχαρούμενο»).

Ήταν άφοβος και καρτερικός και δεν τον βαζε κάτω. Τα τελευταία πέντε χρόνια της ζωής του παρότι ο θάνατος παραμόνευε και υποβαλλόταν σε σκληρή ιατρική δοκιμασία και στερήματα, στερούμενος ακόμη και το νερό, είχε μια ασύγκριτη ψυχική αντοχή.

Πέρα απ' τις όποιες αδυναμίες, ελαττώματα, ιδιοτροπίες κ.λ.π., γι' αυτόν ήταν άγνωστα: η υποκρισία, η πονηρία, η πανουργία, η δολιότητα, η υπολότητα, η εκδιηγητικότητα κ.λ.π.

Ήταν αυτός που ήταν δεν φορούσε μάσκες, δεν είχε κρυφές πτυχές. Μ' όσους ερχόταν σε σύγκρουση τους τα 'λεγε κατάμουτρα, ασχέτως για τις συνέπειες, τους κρατούσε σε απόσταση χωρίς κανένα αίσθημα εκδίκησης ή χαιρεκακίας. Μπορούσε να συναναστρέφεται και να επικοινωνεί με οποιονδήποτε άνθρωπο, άνδρα και γυναίκα, από τον πιο ασήμαντο και απλοϊκό μέχρι τον πιο αξιόλογο.

Δεν ήταν άνθρωπος της καλοπέρασης και της τρυφλής ζωής. Ένοιωθε το ίδιο είτε διατρεφόταν καλά, είτε διατρεφόταν έστω και με ψωμί και νερό: το ίδιο αν κοιμόταν σε μαλακό στρώμα ή κατάχαμα. Τη λιτότητα την είχε μέσα του μαζί με την απλότητα.

Σαν εύθυμος τύπος, ήταν επιρρεπής στα χωρατά, στα καλαμπουριά, στις αθυροστομίες χωρίς να γίνεται βαρετός και χυδαίος, αλλά αντίθετα ελκυστικός.

Αξιολογούσε εξ ενοστικόν πρόσωπα και καταστάσεις σ' όλους τους τομείς της κοινωνικής και δημόσιας ζωής και ποτέ δεν θεωρητικολογούσε.

Δεν παρέλειπε σε κάθε ευκαιρία να μηνιμεύσει αξιολογώντας χωριανούς του, ιδίως για το ήθος τους, όπως το Δημοσθένη Τσίρκα, τελευταία για τον Κώστα Έξαρχο και ιδίως για τον πιο αγνό άνθρωπο που πέρασε από το χωριό και θα έπρεπε να είχε ανακηρυχθεί «ΑΓΙΟΣ» το γιγατό ΧΡΙΣΤΟ ΧΡΥΣΟΧΟΟΥ (Τάκη Ρίγγα).

Στις ιεραουργίες, τελετές κ.λ.π. έδινε όλη του την ψυχή. Έδειχνε κάθε φορά γι' αυτές ζήλο, μεράκι, έρωτα, ουδέποτε από τις επανλήψεις τους ένοιωσε ανία, βαρεστημάρα, αγάρεα.

ΒΙΒΗ ΧΡ. ΤΣΑΚΤΣΙΡΑ
Διπλ. Πολιτικός Μηχανικός Παν. Πατρών

Οικοδομικές Άδειες - Μελέτες - Επιβλέψεις - Κατασκευές

Ζυγομάλλη 6 τηλ. 0651-65280
(πίσω από τη Νομαρχία) κιν. 0977-792870

ΓΙΩΤΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ

Κορνίζες
Χειροποίητοι καθρέφτες
Σκαλιστοί Βενετσιάνικοι

Επισκενές ποτηριών
& βάζων

Μπιζανίου 35 - Ιωάννινα
(Πλησίον πρακτ. Προβέξης)
Τηλ. (0651) 78.781

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

■ Για θέματα αιμοδοσίας να επικοινωνείτε αποκλειστικά με τον Πρόεδρο του Συλλόγου κ. Βασίλειο Αντώνη στο τηλ. 42318.

ΣΙΔΗΡΟΛΑΟΥΜΙΝΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ
ΑΓΓΕΛΟΣ Ι. ΧΡΥΣΗΣ

Κατοικίας Ιωαννίνων
Τηλ. 94.250
Κινητό: 097 239756

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Α. ΚΑΡΑΚΩΣΤΑ

Διπλωματούχος
Πολ. Μηχανικός Δ.Π.Θ.
- Οικοδομικές άδειες
- Κατασκευές
28ης Οκτωβρίου 17
Τηλ. Γραφείου 27.902
Οικίας: 30.343
Ιωάννινα

ΕΜΠΟΡΙΑ ΜΑΡΜΑΡΩΝ ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ

ΤΖΑΚΙΑ
ΛΑΜΠΡΟΣ ΤΑΤΗΣ
Μπιζανίου 20 - Ιωάννινα
Εργαστήριο: Ντεψίτικο Ανατολής
Τηλ. (0651) 34.824
Κινητό: 0944 553319

ταξύ των ετών 1960-1975) ορίσθηκε αντιστοικητής του Ο.Γ.Α., στην Πράμαντα. Είχε την τόλμη και το χάρισμα να ξεπερνά γραφειοκρατικές διαδικασίες και κωλύματα και πολλές φορές να ρισκάρει. Για να παίρνουν πολλοί χωριανοί μας συντάξεις, παρ' όλο που δεν συγκέντρωναν όλες τις νόμιμες προϋποθέσεις (κατοικούσαν μακριά και ελάχιστα στο χωριό) παρέλαβε στην Πράμαντα 10-15 συνταξιούχους του Ο.Γ.Α. και μέσα σε λίγο χρονικό διάστημα αυτοί ξεπέρασαν τους 200. Ρισκάρει και έστειλε σε διάφορους χωριανούς μας (που κατοικούσαν μονίμως σε διάφορες πόλεις και απλώς είχαν γεννηθεί στο χωριό) πιστοποιητικά ότι ήταν ασφαλισμένοι του Ο.Γ.Α. στην Πράμαντα για να μπορούν να νοσηλεύονται με έξοδα του Ο.Γ.Α., όταν αυτοί δεν είχαν καμία ασφαλιστική κάλυψη για νοσηλεία από πουθενά.

Τα τελευταία χρόνια (1994-2000) που έμενε στην Αθήνα ως συνταξιούχος ιερέας, χρόνια δύσκολα λόγω της βαριάς αρρώστιας του, δεν παρέλειπε να εκκλησιάζεται τακτικότερα και να παίρνει μέρος στις εκκλησιαστικές λειτουργίες, κυρίως στην περικοχή Παιανίας Αττικής. Έτσι έγινε γνωστός, προσφιλής και αγαπητός και λατρευτός στους κατοίκους της Παιανίας που στερούνταν Ιερέα. Τον είχαν κάθε Κυριακή και Γιορτή κοντά τους για να λειτουργεί. Παρ' όλο που βρισκόταν με την ψυχή στο στόμα ιεραρχούσε μέχρι το τέλος της ζωής του, γιατί αυτό ήταν η ζωή του. Οι κάτοικοι της Παιανίας δεν παρέλειψαν να στείλουν τριμελή αντιπροσωπεία στην κηδεία του στην Πράμαντα και ο Δήμαρχος Παιανίας να εκφράσει τα συλλυπητήριά του.

Κατά μια περίοδο (περίπου με-

Συλλυπητήρια θερμά τη σύνο-
ρό του, την κόρη του, τα εγγόνια
του, τα' αδέρφια του και λοιπούς
συγγενείς.

Ας είναι ελαφρύ το χόμα που
τον σκέπασε. Ο Θεός ας αναπαύσει
την ψυχή του. Εμείς θα τον θυμά-
στε πάντα.

Αιωνία του η μνήμη
ΤΟ Δ.Σ. του Συλλόγου μας.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ

Αστυνομικό Τμήμα	61205
Κέντρο Υγείας	61206
Βλάβας Ο.Τ.Ε.	22121
Ξενοδοχ. «Τζουμέρκα»	61336
Ταχυδρομείο	61210
Τηλεφωνικό Κέντρο Πραμαντών	61399
Τηλ. Κέντρο Τσόπελα	61282
Τηλ. Κέντρο Χριστών	61296
Γυμνάσιο	61243
Δημοτικό	61239
Δασονομείο	61221
Δημόσιο Ταμείο	61224
Κοινότητα	61231
ΤΑΞΙ (Γ. Τσιλιγιάννης)	61263

ΠΡΑΜΑΝΤΑ

Εκδίδεται στα Γιάννενα
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΡΑΜΑΝΤΙΩΤΩΝ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
Νικηφόρος Στ. Παπαθεοδώρου

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Χρήστος Γ. Καρακώστας, τηλ. 93465
Νικηφ. Στ. Παπαθεοδώρου, τηλ. 21317
Λιανός Ιωάννης, τηλ. 66288
Τσακτίρας Δημήτριος, τηλ. 74794
Κονταξής Β. Θεόφιλος

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ,
ΕΠΙΤΑΓΕΣ-ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ
Θεόφιλος Β. Κονταξής
Μορδεχά Φρεζή 16Α 45415 Ιωάννινα
Τηλ. 64.960

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ
Στη δ/ση του Συλλόγου:
Μπιζανίου 24 - 452 21 Ιωάννινα
ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
Δρχ. 2000

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ
Γ. ΔΟΥΒΛΗ
- Ε. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ο.Ε.
28ης Οκτωβρίου 41
(Στοά Καμπέρη)
Τηλ. 20.544 - 27.845
Ιωάννινα 454 44
neep/www.pramanta.gr/news

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΩΑΝ.

ΜΠΟΥΤΖΑΣ

ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ -

ΚΑΛΟΡΙΦΕΡ -

ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΙ

Ι. ΣΤΑΜΟΥ 2 - ΤΗΛ. 21.947
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ

ΨΗΣΤΑΡΙΑ

ΗΠΕΙΡΟΣ

Παναγιώτης Λιανός

Ηρώων Πολυτεχνείου 57
ΑΓΡΙΝΙΟ
Τηλ. 0641 - 48.038

ΠΡΑΤΗΡΙΟ

ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡ. ΣΙΟΡΕΝΤΑΣ

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ

Διανομή κατ' οίκον

ΑΜΕΣΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ

Νικοπόλεως 73

Τηλ. Πρατηρίου 33322

Οικίας 24365

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Ο βίος και η πολιτεία ενός Σκέλεθρου

— 2ο τελευταίο —

Η Ηλίκη που στο μεταξύ είχε ξυπνήσει, ψάχνοντας νυσταγμένα για καφέ και φλιτζάνια, για κακή της τύχη άνοιξε την πόρτα του αντιστοίτου Χαράλαμπου. Ο Χαράλαμπος, λόγω έλλειψης χώρου, είχε βολετεί στην ντουλάπα της κουζίνας, που ήταν προορισμένη για την ηλεκτρική σκούπα, που ο Θανάσης ποτέ δεν είχε αποκτήσει. Το εσωτερικό της το είχε επενδύσει με μαύρο χαρτί περιτλίγματος. Το σκοτεινό φόντο έκανε το Χαράλαμبو, που ιδιαίτερα το κρανίο του, να φωσφορίζει στο πωρινό ημίφως. Η πόρτα της ντουλάπας, κολλημένη ως συνήθως και ζόριξη, άνοιξε φαινάτα απότομα και ο αέρας που δημιουργήσε το άνοιγμά της έριξε τον τρομοκρατημένο Χαράλαμبو στην αγκαλιά της ανυποψίαστης κοπέλας, κραταλίζοντας. Η Ηλίκη θα πρέπει να βίωσε φαινόμενο φρίκης. Στον πανικό της, πέταξε ό,τι βαστούσε στα χέρια της και πετάχτηκε έξω φωνάζοντας «Φοβηθεί, ένας ζωντανός σκελετός». Τα υπόλοιπα μπορεί κανείς εύκολα να τα φανταστεί.

Μιαν άλλη φορά πάλι, ήταν ένα Σάββατο αργά το απόγευμα, ο Θανάσης έδινε μια τελευταία παράσταση στο πάρκο Λουξεμβούργου. Όταν η παράσταση πήρε τέλος και το κοινό είχε διαλυθεί πια, κάθισε μαζί με το συντεταίρο του σ' έναν πάγκο για να πάρει ανάσα και να φάει το σάντουιτς που είχε μαζί του στην τσάντα. Ο Χαράλαμπος δίπλα του, κι αυτός ξεθεωμένος και με το κρανίο του λίγο λασκαρισμένο, έκανε προσπάθεια να κρατηθεί στον πάγκο. Ο Θανάσης προσπάθησε να του στερεώσει πρόχειρα το κεφάλι, ενώ συνεχρόνως δάγκωνε και το σάντουιτς. Ο Χαράλαμπος, για την περίπτωση, είχε τραγιάσκα και παλτό. Καθώς ο Θανάσης συνέχιζε το στέριωμα του κεφαλιού του μ' ένα σόμπα, στον πάγκο τους ήθε ανύποπτα και κάθισε μία ηλικιωμένη γυναίκα για να ξεκουραστεί και μάλιστα απ' την μεριά του Χαράλαμπου.

Ο Θανάσης, συνεπαρμένος απ' την επιτυχία της ημέρας και χωρίς να το καλοσχεφτεί, έστριψε την κούφια όψη του Χαράλαμπου, κάνοντας μια ελαφρά υπόκλιση προς το μέρος της γυναίκας και βγάδοντας με το αριστερό της τραγάσκα τον, αφήνοντας το κενάκι να γυαλίζει στις τελευταίες ανατρίχες του ήλιου. Συγχρόνως, άφησε και τον κοκαλέ-

νιο σιαγώνα του Χαράλαμπου να πέσει λίγο σ' ένα ματάβριμα φιλικό χαμόγελο. Κρατώντας το σβέγκο του σκέλεθρου με το δεξί του χέρι, που δε φαίνονταν κρυμμένο καθώς ήταν κάτω απ' το παλτό, δεν άφηνε στην γυναίκα πολλά περιθώρια να μαντέψει το παρασκήνιο. Μισοκρυμμένος πίσω απ' το Χαράλαμπο ο Θανάσης έκανε, οι κινήσεις του σκέλεθρου να μοιάζουν τόσο αυθεντικές που η γυναίκα απ' την τρομάρια της έχασε τη φωνή της. Το πρόσωπό της άσπρισε, παίρνοντας έκφραση παράφρονης. Τέτοιο φειχτό θέαμα δεν είχε ξαναντικρισει ποτέ και μάλιστα στην καρδιά του Παρισιού. Ύστερα, πετάχτηκε επάνω κι άρχισε να τρέχει κουνώντας τα χέρια προς όλες τις κατευθύνσεις και τσιρίζοντας «βοήθεια! βοήθεια!». Παρασπατώντας προσπαθούσε να τραβήξει την προσοχή των περαστικών, δείχνοντας προς τη μεριά του «φανατοματός». Εν τω μεταξύ, ο Χαράλαμπος είχε φροντίσει να κατεβράσει την τραγιάσκα του και να τυλιχτεί καλύτερα μέσα στο παλτό του για να μη διευρύνει το σκάνδαλο. Οι άνθρωποι κοίταζαν, κι αφού δεν μπορούσαν να δουν τίποτα που να δικαιολογεί τη φρίκη στα μάτια της, νόμισαν πως είχαν να κάνουν με κάποια βλαμμένη και κουνούσαν το κεφάλι με κατανόηση προσπερνώντας.

Αν ήταν δυνατό στο Χαράλαμπο να επιλέξει μόνος του τη μορφή της μετεμψύχωσής του, σίγουρα δεν θα διάλεγε μια ζωή παράνομη σαν ετούτη, όσο γλάνια κι αν ήταν η αίσλη της ραμπάς. Οι άνθρωποι δεν δυστυχώς, κρίνονται πιο συχνά σε σχέση με τις ελλείψεις τους και του Χαράλαμπου του έλειπαν πολλά απαραίτητα για να μπορέσει να ξαναβρεί μια φυσιολογική θέση στον κόσμο των ζωντανών. Κατάφερνε πάντως να δημιουργήσει περισσότερα από άλλους που διαθόησαν... περισσότερο βάρος από εκείνον.

Ο Θανάσης άρχισε με τον καιρό να συνειδητοποιεί ότι ο Χαράλαμπος θα του δημιουργούσε σοβαρά προβλήματα. Ήταν και οφρόβος μην αποκαλυφθεί το γνήσιο της κεφαλής του και άντε τότε να πείσεις τη γνώστή, για τις βίαιες μεθόδους της, γαλιζία αστυνομία, ότι το μόνο που γνωρίζει για το ανθρώπινο κρανίο που έχεις στη ιδιοκτησία σου είναι πως το αγόρασες από κάποιον πρώην φοιτητή του οποίου ούτε τ' όνομα δεν θυμάσαι.

Ο Θανάσης και ο Cloudiou είχαν κατεβεί και ο δεύτερο ποτηράκι δροσερό κρασί. Ήταν αγά το μεσημέρι και έκανε ζέστη. Η ταβέρνα είχε αδειάσει αλλά κανείς απ' τους δυο δεν είχε διάθεση να πάει στο άδειο σπίτι του. Ο Θανάσης τον διηγόταν ιστορίες με το φίλο του, το Χαράλαμτο και ο κορσικανός έκοιμα στα γέλια. Στην απορία του Θανάση, γύρω απ' την προέλευση του Χαράλαμτου, ο κορσικανός συνοφρυώθηκε και τον έβλεπε το πατάμι. Ο Θανάσης κοίταξε και αφού δεν είδε τίποτα άλλο από πατημένα αποτοίγαρα, τον ξανακοίταξε μ' απορία. Ο Cloudiou συνέχισε να του δείχνει το

ΤΟΥ
Δημήτρη Καρβέλα

πάτωμα της ταβέρνας; Οι κατακόμβες Tánasis, από με βγήκε το καινούριο του φίλου σου. Εκεί έχει κρανία, πλευρά και αριδες να φαν και τα σκυλιά. Ο Θανάσιος, που δεν γνώριζε και πολλά πράγματα για τις κατακόμβες, του κοίταξε χαριτωμένα. Ο Cloudiou σκέφτηκε λίγο και σαν να βρήκε την απάντησή του έμεινε στο πρόσωπο του Θανάσιου, τέντωσε το δείχτη επάνω του. Ύστερα σηκώθηκε αποφασιστικά, πήγε πίσω απ' τον πάγκο του, έβαλε σε μια τσάντα ψωμί, τυριά, ένα μπουκάλι κρασί μαζί και δυο φακούς και χωρίς πολλές εξηγήσεις, κλείδωσε το μαγαζί του τρωαντώνς έξω το Θανάσιου που δεν καταλάβαινε τίποτα. Έλα, πάμε να σου δείξω. Στις κατακόμβες έχει πάντα δροσιά ξέρεις!

Περπάτησαν λίγο και ξαφνικά στεκόντονται μπρος στο σκοτεινό άνοιγμα του Τάραραου, που το μισόσκλεινε μια σκουριασμένη καγκελόπορτα. Voila! Και μη χαθούμε, το είπε, βγάζοντας ένα τσαλακομένo χάρη απ' την εσωτερική τσέπη του σακακιού του. Να έρχεσαι κοντό μου, γιατί έχω καιρό να κατέβω εδώ κάτω.

Μπήκαν στη σκοτεινή τρύπα το Άδη και άρχισαν να τσαλαβουτούν σε βοιωμόνερα που ανάρβυσαν απ' το πουθενά και έτρεχαν κάτω απ' τ' πόδια τους. Ζούσε τόσο καιρό στ' Παρίσι και ιδέα δεν είχε πως ήτα κομψό σαν τσιγί Μετσόβου, μια κρόπολη γεμάτη αρουραίους και ανθρώπινα μυστικά, αιώνων. Οι σκιές που δημιουργούσε το φως απ' τον φακούς, άλλαζαν ολοένα, μέγαναν και μικραίναν. Κινούμενες συνεχώς, τροφοδοτούσαν την ανεξέλεγκτη φαντασία του Θανάση με εικόνες παράξενες, εξωπραγματικές. Περπατώντας και τσαλαβουτώντας πίσω απ' το φίλο του, προσπαθούσε να φανταστεί τ' αυτοκίνητα, την αθώα την νύχτινη και τη βουή της με γαλόπολης, στην επιφάνεια, πάνω απ' τα κεφάλια τους. Σ' ένα κοίλο μα είδε έναν ανθρώπινο σκελετό. Μετά κι άλλον, κι άλλον. Από δω

από κει, παντού σωροί από κόκκα-
λα. Υπόλοιπα ανθρώπων. Ο Κέρβε-
ρος έλειπε για να ολοκληρώσει τη
σκηνή. Τινάχτηκε απ' τη φωνή του
κορακιανού. Αν μια πιάσουν, το
πρόστιμο είναι 250 φράγκα για τον
καθένα, άκουσε να του λέει, γελώ-
ντας βραχνά φωτιζόντάς τον το
πρόσωπο. Η στοά είχε στενέψει.
Προχώρησαν σκυφτά προς τα βό-
ρεια. Βρισκόταν κάτω απ' το πάγκο
Λουεμβούργου. Ο Cloudiου έσπρωξε
μια σκουριασμένη πόρτα με την επι-
γραφή «Notausgang». «Εδώ είχαν
καταφύγιο οι ναζί». Έκασταν στο
καταφύγιο του Τρίτου Ράιχ και έφα-
ναν το πρόχειρο γεύμα τους με τους
φρακούς να στήζουν το σκατάδι από
διάφορες μεριές. Ήπιαν και κρασί
απ' το μπουκάλι. Οι ναζί είχαν
φτιάσει και τουαλέτες...

Είναι παλιά η ιστορία των σκελετών αυτών, που εξηγούσε ο Κορσικανός. Οι πιο πολλοί προέρχονταν από το Cimetière des Innocents, ένα κοινοτάφιο για τη φτωχολογία. Το νεκροταφείο αυτό ήταν τόσο κοντά στην αγορά που ο αέρας της δεν θα πρέπει να μύριζε μόνο ψάρια και λαχανικά... Η βρώμα ήταν ανυπόφορη. Σε μια περίοδο έξι περίπου αιώνων είχαν θάψει, σε μαζικούς τάφους, οι νεκροί οι έκοισι εξ ενορίας. Οι τάφοι ξεχειλίζουν και τα πτώματα σκόρπιζαν επιδημίες που θύριζαν. Το κοινοτάφιο αυτό το κλείσαν το 1876 και το περιεχόμενο το άδειασαν μέσα στις κατακόμβες. Λένε πως μεταξύ αυτών που κατέληξαν στις κατακόμβες ήταν και ο μεγάλος σατιρικός συγγραφέας Φρανσουά Ραμπιλέ, ακόμη κι η μαντάμ Πομπανούρ. Οι κατακόμβες χρησιμοποιούν μετά και σαν καταφύγιο των Κομμουνάρδων απ' την τρομοκρατία που ακολούθησε την πτώση της Κομμουνής, αλλά και πολλών άλλων κατατρεγμένων. Το 1700 έφτιαχναν και μύριζε έντοκάτω, το φαντάζεσαι; Τώρα οι παλιοί φοιτητές, με διάφορα προσήματα, υποχρεώνουν τους πρωτοετείς της γεωλογίας να κατεβαίνουν στις κατακόμβες και κάνουν χάρτι.

Σύμφωνα μερικά μέτρα ακόμα, μέσα από ένα υγρό πέρασμα που βρωμώσες βούρα, όπου ήταν δυσκολό να περπατάς και να φέρεις μαζί και η αποπνικτική κλειστού του προκαλούσε πανικό. Κοιράριζαν, γατσουσιζόμενοι και με μονομέλεις κάλτσες μέχρι πάνω, βρήκαν στον πάνω κόσμο να τρέψουν για την ταβέρνα του Cloudiou. Αλλ' ο Χαράλαμπος, ποιος ήταν και πόσο περπατάς στη γη; Ήταν Γάλλος ή κατακτητής, μετανάστης ή πρόσφυγας; Δε θα το μάθαινε ποτέ. Πάντως, τον προτιμώσες πρόσφυγα. Πολλοί ήταν οι μεγάλοι δημιουργοί που είχαν ζήσει πρόσφυγες ή εξόριστοι. Ο Δάντης, για παράδειγμα, στην Ερρίκη έγραψε τη Θείκη Κωμωδία του. Η ιδιότητα του εξόριστου θα πρέπει να άφησε τα ίχνη της και πάνω στο έργο του.

ΕΥΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΑΜΑΝΤΑ

Η Πράμματα ήταν (και είναι) μια μεγάλη καμωπόλη η οποία συγγέντρωνε κάποτε περί τις χίλιες οικογένειες, (μαζί με τους συνοικισμούς). Όμως η περιοχή αυτή ήταν και είναι άγονη.

Η μόνη καλόςήνη που υπάρχει σ' αυτήν την περιοχή είναι το φυσικό της περιβάλλον. Ο κόσμος υπέφερε πολύ ιδίως που περασσότερο από τον περασμένο μισό αιώνα χωρίς να υπολογίσουμε και τον προηγούμενο που κατά πάσα πιθανότητα για πρώτη φορά κατοικήθηκε και ίσως από διωγμούς από τους Τούρκους τον αιώνα που περάσαμε ίσως και μέχρι το 1970, τον περάσαμε με δυστυχία

και φτώχεια. Δεν έφταναν μόνον
ανά αλλά παρουσιάστηκε και
δύο φορές αποκλεισμός τροφι-
μων και έτσι ο κόσμος πείνασε. Την
πρώτη φορά 1917-1918 η πείνα
συνοδεύτηκε και με ασθένεια σο-
βαρή για τον τόπο, τη γρίπη, και η
μάνη μου τη δέχθηκε στο σπίτι
της. Ήταν η φοβερή γρίπη που για
τέσσερις ημέρες, πέθαναν τρεις
άνθρωποι από το σπίτι της, είτε:
ο πατέρας της Γιάννη Γκιόκας, η

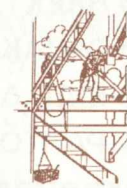
γυναίκα του και μητέρα της μάνας
μου Κωσταντίνω και η αδελφή της
μητέρας μου Αικατερίνη.

Η δεύτερη πείνα ήρθε και μάλλον γενική το 1940 και διήρκησε μέχρι το 1944. Αυτή την πείνα την ένωσα βαθιά κι εγώ που θα παρραξενευτείτε αν σας ειπω, ότι έφαγα βελάνια, γούτσια και λούπινα κι έκαμα ένα τέτοιο φεύγα (14 ετών κι αδύνατος) να βρω ψωμάκι να φάω που έκαμα ακόμη και τον τζομπάνο για να χορτάσω το ψωμάκι.

Σε γενόμενη συζήτηση, τότε που παντρεύτηκα με τον πεθερό μου Γιάννη Καρατζήνι μου είπε μια παλαιά περιπέτεια (πάντα με χιούμορ).

Ήταν νομίζω η πρώτη πείνα 1917-1918. Φορτώσανε αλάτι από την Κόπραινα κ.λ.π. καμιά σαρανταριά κεφάλια ζώα (μουλάρια-άλογα), Καρατζένες, Μολωνέσι, Τασιοκινέσι, άλλοι αγωνιστές Νίκο Αρμύρας, Μήτρο Χήρας, νομίζω πως μου είπε για τους μπακάληδες Βασίλη Νούτσο, Νίκο Μπούση κ.λ.π. και πήγαν από το Ματσούκι προς τη Θεσσαλία για

ΓΙΩΡΓΟΣ ΙΣΤΑΤΙΑΔΗΣ
Πολιτικός Μηχανικός Δ. Π. Θ.
Τοπογραφικά - Μελέτες - Επιβλέψεις - Κατασκευές
ΒΑΣΩ ΧΡΥΣΗ
Ηλεκτρολόγος Μηχανικός Δ. Π. Θ.
Πυραϊνέλλα 5, Ιωάννινα ΤΗΛ.: (0651) 79394 - 30892

Φροντιστήριο «ΜΕΘΟΔΙΚΟ»
Β. Γκαριζονάκη - Σ. Κωσταδήδη - Δ. Τζαχρήστα
 Λειτουργούν ολιγομελή τμήματα
Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ - Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
 (Για τις πανελλαδικές εξετάσεις Θετικής και Τεχνολογικής κατεύθυνσης με το
 ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ και ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ)
Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ 1η, 2η, 4η Δέσμη
 Έναρξη καλοκαιρινών τμημάτων 22 ΙΟΥΝΙΟΥ
 Έναρξη χειμερινών τμημάτων 15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
Φροντιστήριο «ΜΕΘΟΔΙΚΟ»
 Χ. ΠΑΤΣΗΣ 5 (πλατεία Πάρονης), τηλ. 67.884

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ
«ΤΑ ΓΡΕΚΙΑ ΤΗΣ
ΠΙΝΔΟΥ»
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΑΝΑΣ
Λερούσκου 9
Σεισμόπληκτα
Τηλ. 42.423

**ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ
ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ**
“ΝΙΚ - ΑΛΕΞ”
**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ & ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΤΡΑΧΑΝΑΣ**
Λαμπριδίου 16 - Ιωάννινα
Τηλ. (0651) 67218 Fax: 66221
ΥΠΟΚ/ΜΑ ΑΘΗΝΩΝ:
Αριστοφάνους 3
Τηλ. (01) 5147170

να το αλλάξουν με γεννήματα. Κατέληξαν στη Βέροια. Ήταν η γιορτή του Αγίου Λια (προφήτη Ηλία, 20 Ιουλίου). Αυτή τη μέρα εκεί που πήγαν έκαναν πανηγύρι. Τους καλοδεχτήκανε, τους κέρασαν και τους είπαν: Γιατί δε σπείρατε και πνείναιστε; Απάντησαν οι χωριανοί ότι τον καιρό που

**ΑΠΟ ΤΟΝ
ΔΗΜΗΤΡΙΟ Γ. ΤΣΙΑΚΤΣΙΡΑ,
ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΚΛΗΤΗΡΑ**

έπρεπε να σπείρωμε, όλο έβρεχε και μετά άρχισε μια ξηρασία και γι' αυτό δε σπείρωαμε και πεινάσαμε. Τότε οι Βεροιώτες τους είπαν: Θα μπείτε κι εσείς στο χορό και θα τραγουδάτε: «Με την ξέη ξεροτριβέ, με τη λάσπη λασποκύλα», αλλιώς δε θα δώσουμε γεννήματα. Τι να 'κάναν οι δικοί μας, μήνηκαν στο χορό και τραγουδούσαν. Τέλος τους πήραν το αλάτι και τους δώσανε γεννήματα (σιτάρι, καλαμπόκι) και γύρισαν στο χωριό. Αυτό μου λεγε ο πεθερός μου και χαμογελούσε. Τι τα θες τι τα συζητάς, η Πράμαντα πέρασε μεγάλη φτώχεια αν εξαίρεσομε από τις 1000 οικογένειες καμιά πενήντα (ισχυρών και των δημοσίων υπαλλήλων) οι υπόλοιπες υπέφεραν πολύ, οι μεν γεωργοί με το ταπί στο χέρι που όργωναν τον τόπο όλο, αν παρατηρήσει ακόμη σήμερα κανένας (Μαρόκοπουλο, Ισιώματα, Φτέρη, Κρανές, Σβά,

ρα, Βροτόπια, Συγγενά, Τούρκα, Φράξο, Τριβίξδες, Στρέτινα, Βαϊτσείκα, Τραγουδαρείκα, Σφρίντζο και άλλα, εκτός των ποτιστικών, παντού θα δει ρεβένια.

Οι Μαστόροι, να φεύγουν το φθινόπωρο για τα χειμαδιά, ιδίως για το ξηρόμερο αφήνοντας πίσω, γυναίκες και παιδιά, να βρουν δουλειά και να γυρίζουν την Άνοιξη (Λαμπρή) και πολλές φορές χρωμαμένοι.

Άλλοι να φεύγουν την Άνοιξη,
φορτωμένοι τα εργαλεία τους και
να γέρονουν, από το αυτί ή από το
Μπάρο για τα βλαχοχώρια της
Θεσσαλίας.

Οι κτηνοτρόφοι, επίσης να φεύγουν το φθινόπωρο για τα χειμαδιά, φορτωμένα τα μουλάρια και τις κότες πανοσμάμαρα, οι δε γυναίκες με τη σαρμανίτσα φορτωμένη και το σκυλί τριζώντας. Δέκα μέρες ώσπου να φτάσουν στον τόπο τους και την Άνοιξη τα ίδια ώσπου να 'ρθουν στο χωριό, ακόμη να παν και στα βουνά. Εκείνοι που υπέφεραν περισσότερο ήταν οι αγωγιάντες, ιδίως το χειμώνα. Φτάνει να σας πω ότι, κάποιος γερομιάστορας έλεγε: Εγώ με μια σαρδέλα (αρμυρή) τρώγω πλούσια (το δε ψωμί κοκορόφα) κι άλλος γεωργοκτηνοτρόφος έλεγε: Εγώ το σπίτι μου δεν το κάνω βακούφι (δηλ. ποτέ του δεν αγόραζε λάδι).

ΑΓΓΛΙΚΑ
ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ - ΜΠΟΥΤΖΑ
ΚΟΥΓΚΙΟΥ 20 - ΤΗΛ. 38.660

ΑΓΓΛΙΚΑ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ - ΜΠΟΥΤΖΑ - ΒΙΚΥ ΔΕΤΣΙΟΥ
ΑΡΑΠΗ 4 - ΤΗΛ. 34250/76683

Διευκρινίζουμε ολιγομελή τμήματα όλων των επιπέδων

Μπούσης
ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ
ΩΡΟΛΟΓΙΑ
 Τηλ. 74810
 Αβέρωφ 9 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ ΕΞΑΤΜΙΣΕΩΝ - ΨΥΓΕΙΩΝ
ΚΑΤΑΛΥΤΕΣ - ΚΟΤΣΑΔΟΥΡΕΣ
ROL-BAR για 4X4 GIANSO-CLUB
ΚΩΝ/ΝΟΣ Α. ΠΟΓΙΑΣ
Ιωαννίνων 12 - Ανατολή - Ιωάννινα
Τηλ. Καταστ.: 48.437
Σπιτιού: 49.951
Κινητό: 0945 075956

ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΩΤΗΡΙΟΣ Κ. ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ

ΠΡΕΜΕΤΗΣ 6
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

THA.:0651- 66555
KIN.: 0977 622555

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Δ. ΣΚΑΡΛΟΣ

Πρώτος δήμαρχος Πραμάντων (1883-1887)

Πρώτος επιστήμονας γιατρός των Τζουμέρκων

Ο Δημήτριος Σκάρλος ήταν γιος του πλούσιου Πραμαντιώτη Κωσταντή Σκάρλου και της Μάρως της οποίας η μητέρα ήταν αδερφή του Δήμου Λίτρα, του Γιαννάκη, του Γαβριήλ, της Αγγέλης Γ. Τσαντούκλα και της συζύγου του Χρήστου Ε. Εξαρχου. Αυτή δε (η μητέρα της Μάρως) ήταν σύζυγος πρώτη του Κ. Σακκά και μετά του Αρβανιτογιάννη, πλούσιου ευεργέτη και δωρητή του χωριού μας. Αδέρφια του Δημ. Κ. Σκάρλου ήταν ο Γάκης που δούλευε στο αρτοποιείο του Γεωργίου Θ. Νούτσου στο Βουκουρέστι της Ρουμανίας εις την διαμονή του άρτου εις τα πρατήρια του φοιρούν εκεί. Αδερφός επίσης ήταν ο άτυχος Γιαννάκης που τελείωσε το Ελληνικό Σχολείο Πραμάντων με δάσκαλο τον Παναγιώτη Σακελλαρίδη απ' το Τσερβάρι Ζαγορίου και μετά γράφηκε στη φημισμένη Ψωισμαία Σχολή Ιωαννίνων μαζί με τους Κωσταντούλα Γ.Θ. Νούτσο, Ντούλα Κ., Κοντοδήμο και Αλέξανδρο Γιαννάκη Λίτρα. Το έτος 1879 ο Γιαννάκης Κ. Σκάρλος ασθένησε υπό λοιμικής νόσου και πέθανε στα Γιάννενα. Αδερφή του Δημ. Κ. Σκάρλου ήταν και η Ελένη για την οποία θα γίνει λόγος παρακάτω.

Ο Δημ. Κ. Σκάρλος αφού σπούδασε στη Ψωισμαία Σχολή Ιωαννίνων αποφοίτησε με τον επίσημο βαθμό «άριστα» και γράφτηκε στην Ιατρική Σχολή Αθηνών απ' την οποία έλαβε και το δίπλωμά του.

Το έτος 1878 που ο εκ Ραφτανίων φλογερός πατριώτης Κων/νος Κωττίκας εδημιούργησε ανάρτικο σώμα ο Δημ. Κ. Σκάρλος αν και κουτσός εγκατέλειψε τα φοιτητικά εδώλια και έτρεξε απ' τους πρώτους να καταταγεί στο ανάρτικο. Αυτό δείχνει τη μεγάλη του φιλοπατρία.

Στις 23 Σεπτεμβρίου 1881 ο βασιλεύς Γεώργιος ο Α' επισκέφθηκε τα εδάφη της Άρτας, που είχαν ελευθερωθεί αναίμακτα μετά τη Συνθήκη του Βερολίνου (1878) και τη Διάσκεψη της Κωνσταντινούπολης (1881). Ο βασιλιάς ήρθε και στην Πράμαντα. Η αδερφή του γιατρού Ελένη του προσέφερε στεφάνι από βασιλικό και του είπε «Καλώς ορίσαστε, βασιλεύ, ο Θεός να διαφυλάττει υμάς». Μετά τον προσφώνησε ο Δημ. Κ. Σκάρλος, πρόεδρος τότε της επιτροπής της κοινότητας και μεταξύ άλλων είπε «... και οι υπό τα κιμμένα όρη και του γηραιού Πίνδου οι κούντες τους βράχους τούτους προτιμήσαντες μάλλον ή το μετά βαρβάρων και αλλοδαπών ζειν και προαιώνως ποθούντες των ευλογημένων ένωσιν, κατά την σημερινήν ημέραν άσμενοι σε υποδεχόμεθα...».

Ακολουθώντας ο βασιλιάς κατέλυσε στο σπίτι του γιατρού που ήταν στον Πέρα Μαχαλά, κοντά στου Κώτσου Παπαναστάση, στον τόπο όπου σήμερα η οικία των απογόνων του Βασίλη Καρβέλα. Οι δημοσιογράφοι που ακολουθούσαν το βασιλιά στις ανταποκρίσεις τους στις εφημερίδες εκείνον τον καιρό περιγράφουν το αρχοντόσπιτο του Σκάρλου στολισμένο στους τοίχους με μπάντες υφαντές και φλοκάτες. Και οι γέροι χωριανοί μας που θυμούνται το σπίτι μιλούσαν για πραγματικό αρχοντόσπιτο.

Το σπίτι αυτό ήταν σπίτι της μάνας του γνωστού επιστήμονος Κώ-

στα Αγνάντη που κατάγονταν απ' τα Σκαρλαίικα. Το έτος 1883 τον Ιούλιο έγιναν οι πρώτες δημοτικές εκλογές. Υποψήφιοι του Δήμου Πραμάντων ήταν ο Χριστάκης Ι. Λίτρας, ο Αναγνώστης Κολιοπαπιάς, ο Δημήτριος Σκάρλος και ο Κώστας Ροντογιάννης. Ο λαός εκδικούμενος τον Κοτζαμπασιισμό εξέλεξε τον Κ. Ροντογιάννη που μη όντας καταγεγραμμένος στα μητρώα οι εκλογές ακυρώθηκαν και στη νέα εκλογή εξελέγη ο Δημ. Σκάρλος υποστηριζόμενος κι απ' τους ψηφοφόρους του Κ. Ροντογιάννη.

Ο Δημ. Κ. Σκάρλος εκτός από δήμαρχος ήταν και αστυνόμες και πρόεδρος του εκκλησιαστικού συμβουλίου.

Κατηγορήθηκε για ατασθαλίες στα εκκλησιαστικά, για ληστρική φορολογία, για το Μητρώο Αρρένων ότι δεν έγραφε όσους ήθελε για να αποφύγουν τη στρατολογία και ότι εχρηματίζετο.

Αυτά όμως του καταμαρτυρούν οι αντίπαλοί του σε εποχή που τα πολιτικά πάθη ήταν οξυμένα. Άλλοι λένε πως η πρώτη τετραετία ήταν φοβερά δύσκολη για τη συγκρότηση του δήμου, ο δήμαρχος ήταν υπεύθυνος για τα πάντα, ο λαός ήταν φτωχός κι αγράμματος κι ότι ο Δημ. Σκάρλος κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια για το καλό των Πραμάντων.

Ο Δημ. Σκάρλος εκτέθηκε πάλι για δήμαρχος το έτος 1887 (5 Ιουλίου). Δήμαρχος εξελέγη ο Νικ. Κ. Μπέκας, δεύτερος ο Κ. Ροντογιάννης υπολειπόμενος κατά 3 ψήφους, τρίτος ο Χριστάκης Λίτρας υπολειπόμενος κατά 39 ψήφους και τέταρτος ο Δημ. Σκάρλος υπολειπόμενος κατά 99 ψήφους.

Ο Δημ. Σκάρλος είχε το ιατρείο του και το φαρμακείο του κι εξυπηρετούσε τους κατοίκους των Πραμάντων και των γύρω χωριών. Ήταν ο πρώτος επιστήμονας γιατρός των Τζουμέρκων. Στην Πράμαντα είχε το ιατρείο του και ο Ιωάννης Χρυσόχοι απ' το Χαλίκι της Θεσσαλίας, σύζυγος της Εκουστής Νίτσας Ρίγγα που αιχμαλώτισαν οι κλέφτες για να αποσπάσουν λύτρα. Αργότερα τον διαδέχτηκε ο γιος του Χρήστος.

Τον Δημήτριο Κ. Σκάρλο το έτος 1881 οι δημοσιογράφοι τον αναφέρουν ως «διδάκτορα της ιατρικής επιστήμης». Το έτος 1889 πλήρωσε για την εξαγορά των Πραμάντων στον Κώστα Καραπάνο. Κατά πληροφορίες που μου είχε δώσει ο μακαρίτης Δημήτριος Φ. Καρατζένης ο γιατρός Δ. Σκάρλος πέθανε σε μικρή ηλικία απ' την επάρατο νόσο. Η αδερφή του Ελένη γεννήθηκε το 1873 και πέθανε σε ηλικία 11 ή 12 ετών από φυματίωση.

Ατυχώς, μέχρι στιγμής, δεν έχω άλλες πληροφορίες, πλην της δημοτικής δράσης του δημάρχου Δημ. Σκάρλου για την οποία έχω πολλά στοιχεία και ίσως τα δημοσιεύσω κάποια άλλη φορά.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΣΤ. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ

✱ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΙΔΗ
✱ ΟΙΚΙΑΚΑ ΣΚΕΥΗ
✱ ΕΙΔΗ ΔΩΡΩΝ
✱ ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΕΣ
ΜΠΟΥΤΖΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΑΓ. ΜΑΡΙΝΑΣ 5 ΤΗΛ. 22.712
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΟΥΡΤΗ-ΤΣΑΚΟΥΜΗ
Χειρουργός
Οδοντίατρος
Δωδώνης 13
Ιωάννινα 45221
Τηλ. Ιατρείου 75.491
Τηλ. Οικίας 28.649

Clean Mart
Τα πάντα για τον καθαρισμό
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ
ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ
SERVICE
ΑΠΟΡΡΥΠΑΝΤΙΚΑ
ΧΑΡΤΙΚΑ
ΛΕΞΙΟΥΑΡ

Nilfisk Advance

Hako Clean

Γεώργιος Σταυρούλας
Αποκλειστικός Αντιπρόσωπος
Περιφερειακή οδός Άρτας, 47100 Άρτα
Τηλ./Fax: (0681) 27648 - Κιν.: 0977-408163

ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΜΕΛΕΤΩΝ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ
ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΠΑΠΠΑΣ - Χημικός Μηχανικός
ΑΛΕΞΙΑ Κ. ΠΑΠΠΑ - Αρχιτέκτων Μηχανικός
ΚΩΣΤΑΣ Γ. ΠΑΠΠΑΣ - Μηχανολόγος Ε.Ε.

Μελέτες Οικοδομικές - Περιβαλλοντικές
Ηλεκτρομηχανολογικές - Βιολογικοί καθαρισμοί
Άρτα - Κασσοπίτρας 10 - Τηλ. 0681-74110, 29077, Fax 20274

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ
HITACHI
ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ & ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Περραιβού 98
45 444 Ιωάννινα
τηλ.: (0651) 22 717, 26 771
fax: (0651) 26 771
e-mail: nikou@eol.gr

ΗΛΕΚΤΡΟ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ
Γ. Γεωργιάκης - Θ. Νίκου Ο.Ε.

ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ

Ο Σύλλογος Αμπελοχωριτών αισθάνεται την υποχρέωση να ευχαριστήσει το Δ. Σ. Πραμάντων για την εξυπηρέτηση του χορευτικού του Συλλόγου.

ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟ ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ

Ευχαριστούμε το Δήμο Πραμάντων για την οικονομική ενίσχυση του Συλλόγου Αμπελοχωριτών για τη ρεμπέτικη βραδιά που διοργανώθηκε στις 27 Ιουλίου στην πλατεία του χωριού.

Η Πρόεδρος Πραμαντιώτη Μάρθα

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο Σύλλογος Πραμαντιωτών ανακοινώνει ότι από 1ης Ιανουαρίου 2001 θα καταχωρούνται στις διαφημίσεις μόνο όσοι είναι τακτικά τακτοποιημένοι.

Παρακαλεί λοιπόν τους ενδιαφερομένους που επιθυμούν να διαφημίζονται μέσω της εφημερίδας μας, με το τέλος του έτους να επικοινωνήσουν με το Σύλλογό μας.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΒΑΣ. ΑΝΤΩΝΗΣ, ΤΗΛ: 42318

ΚΟΝΤΟΔΗΜΟΣ

- Φωτοτυπίες
- Έγχρωμα φωτοαντίγραφα
- Χαρτικά
- Βιβλιοδεσίες
- Πλαστικοποιήσεις
- Είδη Σχεδίου
- Δακτυλογραφήσεις

Ναπ. Ζέρβα 2 (εντός στοάς)
Τηλ.-Fax: 0651 - 71123
Κιν. 095 - 230040
Ιωάννινα

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ

ΔΗΜ. ΚΟΝΤΟΔΗΜΟΣ
Λειτουργούν ολιγομελή τμήματα
• ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ • Α', Β' και Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ • ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ
(Τμήματα Θετικής, Τεχνολογικής και Θεωρητικής κατεύθυνσης)

Διδάσκονται:

- ΦΥΣΙΚΗ - ΧΗΜΕΙΑ - ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ - ΒΙΟΛΟΓΙΑ
- Εναρξη καλοκαιρινών τμημάτων: 26 ΙΟΥΝΙΟΥ
- Εναρξη χειμερινών τμημάτων: 15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
- ΣΤΟΑ ΟΡΦΕΑ (Εναντι Ταχυδρομείου) 1ος όροφος
τηλ. 29.444 - 47122

Όνειρα

Πότε θα 'ρθει η Άνοιξη να 'ρθει το καλοκαίρι να ανέβουμε στην Πράμαντα πιασμένοι χέρι χέρι

Στον ίσκιο από τον πλάτανο να κάσουμε από κάτω να πούμε το ουζάκι μας να πούμε άσπρο πάτο

Με φίλους και με συγγενείς να κάνουμε παρέα να θυμηθούμε τα παλιά και μόνο τα ωραία

Στο σπίτι μου το πατρικό θέλω να ξαναπάω στον τόπο που γεννήθηκα γιατί τον αγαπάω

Το όνειρο που έκανα δεν βλέπω να πετύχω γι' αυτό και εγώ το έγραφα πάνω σε ένα στίχο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΟΥΤΣΟΣ

ΙΑΤΡΕΙΟ

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Κ. ΚΟΥΦΟΥ

Ειδικός Παθολόγος

Μητροπόλεως 93
Τηλ./Fax: 031 224.241
Θεσσαλονίκη

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ ΣΤΕΓΕΣ

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΤΑΛΙΚΑ ΚΕΡΑΜΙΔΙΑ BRAAS

ΡΑΜΜΟΣ - ΑΦΟΙ ΜΑΛΤΕΖΟΥ Ο.Ε.

4ο χλμ. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΑΘΗΝΩΝ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ
ΤΗΛ. (0651) 42.170 - FAX 46.715

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΣΤΗ ΓΗ ΙΣΤΟΡΙΚΑ

Αρχαίοι μιλούν και πιστεύουν ότι ο Χριστός δεν ήρθε ποτέ στη γη αφού καμία ιστορική πηγή δεν αναφέρει τον ερχομό του.

Αρχαίοι ακόμη πιστεύουν πως ο Χριστιανισμός ήταν μια αίρεση στην εβραϊκή θρησκεία. Παρ' όλα αυτά όμως κάποιοι κάτι έγραψαν. Λίγα λόγια διαφορετικά και ουσιώδη.

Η Καινή Διαθήκη για να αρχίσουμε από εκεί, αναφέρει πολλά ονόματα σημαντικών ιστορικών προσώπων που διεδραμάτισαν σοβαρό ρόλο την συγκεκριμένη περίοδο της ζωής του Χριστού, όπως ο Ηρώδης, ο Πόντιος Πιλάτος, ο Αγρίππας και πάρα πολλά άλλα. Μια ιστορική πηγή βεβαίως είναι ο αγαπημένος γιατρός του Αποστόλου Παύλου ο ευαγγελιστής Λουκάς.

Για την ακριβή μέτρηση του χρόνου γίνεται πολύς λόγος κάθε πρωτοχρονιά πόσα χρόνια πέρασαν από τον χρόνο της γεννήσεως του Κυρίου. Εξετάζουν λεπτομέρειες για το άστρο της Βηθλέεμ αλλά και την απογραφή του πληθυσμού που έγινε στις ρωμαϊκές τότε επαρχίες και μετρίστηκαν ο Ιωσήφ και η Μαρία στον τόπο που έπρεπε να απογραφούν. Σήμερα δηλαδή είμαστε πράγματι στα 2000, 2001, 2002, 1999 χρόνια μ.Χ. ; Αυτά βέβαια είναι έργο των επιστημονικών ερευνητών εγώ όμως απ' τη μεριά μου θα σας παρουσιάσω σε όσους δεν το ξέρουν, ένα μικρό αλλά αξιόλογο ιστορικό κείμενο που αναφέρεται στη Γέννηση, Δράση, Σταύρωση και Ανάσταση του Κυρίου. Πρόκειται για ένα ιστορικό κείμενο γραμμένο περίπου στη δεκαετία του 80 μ.Χ. από εβραϊκό χέρι και μάλιστα στη γλώσσα που γράφτηκαν και τα Ευαγγέλια, την Ελληνική.

Συγγραφέας είναι ο Εβραϊός ιστορικός Φλάβιος Ιώσηπος που γεννήθηκε και έζησε τα χρόνια που ακολούθησαν μετά το μαρτύριο του Κυρίου 37 μ.Χ. γέννηση — 100 μ.Χ. θάνατος. Ο Ιώσηπος ήταν γόνος αριστοκρατικής καταγωγής όπως γράφει ο ίδιος και έζησε το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του στην Ιερουσαλήμ.

Το βιβλίο που κρατώ στο χέρι μου έχει τίτλο «Ιουδαϊκή Αρχαιολογία» και είναι μια σπάνια έκδοση από τις εκδόσεις Λειψίας της Γερμανίας το έτος 1856. Σε μένα έφθασε με τη φροντίδα αξιόλογου συναδέλφου και ανεκτίμητου φίλου που ζει στη Θεσ/νίκη. Για τη σωστή μετάφραση του κειμένου συμβουλευτήκα τη φιλόλογο καθηγήτρια του 2ου Λυκείου Κομοτηνής κ. Μαρούλα Ιστωρίδου-Κωτσαρίνη την οποία ευχαριστώ θερμότατα για την πολύτιμη βοήθειά της. Διαβάστε το κείμενο και τη μετάφραση και μην αμφιβάλλετε κανείς για τη γνησιότητά του.

Αρχαίο κείμενο

[γίνεται δε κατά τούτον τὸν χρόνον Ἰησοῦς, σοφὸς ἀνὴρ, εἴ γε ἄνδρα αὐτὸν λέγειν χρὴ, ἦν γὰρ παραδόξων ἔργων ποιητής, διδάσκαλος ἀνθρώπων τὴν ἡδονὴν τὰληθὲς δεχομένων· καὶ πολλοὺς μὲν Ἰουδαίους πολλοὺς δὲ καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐπηγάγετο ὁ Χριστὸς οὗτος ἦν, καὶ αὐτὸν ἐνδείξει τῶν πρώτων ἀνδρῶν παρ' ἡμῖν σταυρῶ ἐπιτετυμῆκτος Πιλάτου, οὗ ἐπαύσαντο οἱ τὸ πρῶτον αὐτὸν ἀγαπήσαντες ἐφάνη γὰρ αὐτοῖς τρίτην ἔχον ἡμέραν πάλιν ζῶν, τῶν θείων προφητῶν ταῦτα τε καὶ ἄλλα μύρια θαυμάσια περὶ αὐτοῦ εἰρηκότων· εἰσέτι τε γὰρ τῶν Χριστιανῶν ἀπὸ τοῦδε ὀνομαζόμενων οὐκ ἐτέλειε τὸ φῶλον.]

Μετάφραση

Και αυτή τη χρονιά γεννήθηκε ο Ιησούς που ήταν σοφός άνθρωπος, αν βέβαια πρέπει να τον λέμε άνθρωπο. Γιατί έκανε παράξενα πράγματα και ήταν δάσκαλος ανθρώπων που δέχονταν με ευχαρίστηση την αλήθεια και πήρε με το μέρος του (προσεύχυνσε) πολλούς Ιουδαίους και πολλούς ειδωλολάτρες.

Αυτός ήταν ο Χριστός. Και μολοντί ο Πιλάτος τον τιμώρησε με σταυρικό θάνατο με την υπόδειξη ανθρώπων που κατείχαν μεγάλα αξιώματα στην Ιουδαϊκή Κοινωνία (σε μας), δεν έπαψαν να τον αγαπούν όσοι τον αγάπησαν από την αρχή. Γιατί φανερώθηκε μετά από τρεις μέρες πάλι σ' αυτούς ζωντανός, καθώς οι θεοί Προφῆτες είχαν πει και αυτά και άλλα παράξενα γι' αυτόν. Ακόμη και τώρα το γένος των Χριστιανών που από αυτόν πήραν το όνομα δεν εξαφανίστηκε (υπάρχει).

ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΡΑΧΑΝΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΑΜΑΝΤΙΩΤΗΣ
ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ ΤΗΛΕΟΡΑΣΕΩΝ ΥΠΕΥΘΥΝΑ
- ΑΥΘΗΜΕΡΟΝ ΚΕΡΑΙΕΣ
Λ. ΤΣΑΛΔΑΡΗ 10 ΠΛ. ΛΑΚΚΩΜΑΤΩΝ
ΓΙΑΝΝΕΝΑ -- Τηλ. 49278

Παλιές Πραμαντιώτικες ιστορίες

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΓΟΜΑΡΙ

Επί δημαρχίας Δημ. Κ. Σκάρλου (1883-1887) μεγάλο μέρος των υποχρεωμένων να στρατολογηθούν ήταν άγραφτοι στο περιώνυμο Μητρώο Αρρένων. Ο δήμαρχος, σύμφωνα με όσα του καταμαρτυρούν οι αντίπαλοί του έκανε εβιαστική εκμετάλλευση των υποχρεούμενων σε στρατολογία, αντί αμοιβής.

Η χήρα Πολυμέρου είχε μοναχοκόριδο παιδί το Χρήστο. Για να αποφύγει τη στρατολογία ο γιος της, παρακάλεσε το δήμαρχο Δ. Σκάρλο να μην τον εγγραφεί στα Μητρώα. Εκείνος της ζήτησε πέντε λίρες. Λιμοκτονούσα η καμένη η χήρα αναγκάστηκε να πουλήσει το γαϊδούρι της, το μόνο μεταφορικό μέσο που είχε και για ξεχειμαδιό και για ξεκαλοκαιριό αντί τριών λιρών, τας οποίας πήρε ο δήμαρχος. Το γεγονός αυτό μαθεύτηκε και προξένησε αλγεινή εντύπωση σε όλο το Δήμο. Έμεινε ιστορικό το γομάρι της Πολυμέρου. Σε κάθε επίκαιρη περίπτωση οι αντίπαλοί του, ιδίως στους προεκλογικούς αγώνες φρόναζαν στο δήμαρχο «Τι έγινε το γομάρι της Πολυμέρου, δήμαρχε, το 'φάγες;...».

ΑΠ' ΤΟΝ ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΟ ΑΓΩΝΑ ΤΟΥ 1887

Υποψήφιοι για το Δήμο Πραμάντων ήταν τότε ο Νικόλαος Κ. Μπέκας, ο Δημήτριος Κ. Σκάρλος, ο Κώστας Ροντογιάννης κι ο Χριστάκης Λίτρας.

Ο Προεκλογικός αγώνας ήταν θερμός και μακρύς. Τα συνθήματα έδιναν κι έπαιρναν. Κυρίως όμως φανατισμένοι ήταν οι οπαδοί του Μπέκα και του Σκάρλου. Οι μεν γιατί θεωρούσαν σίγουρη την εκλογή του Μπέκα που εμφανιζόταν μορφωμένος, δυναμικός κι αποφασιστικός και δεν έκρυβαν την απογοήτευσή τους απ' τη δημαρχία του πρώτου δημάρχου Πραμάντων Δ. Σκάρλου, οι δε γιατί ο γιατρός Σκάρλος ήταν απ' τους μάλλον αξιολογούς Πραμαντιώτες, επιστήμονας και γνώστης των δημοτικών πραγμάτων.

Τα συνθήματα που κυριαρχού-

ΨΗΤΟΠΩΛΕΙΟ

«Ο ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ»

ΤΑΚΗΣ ΚΩΣΤΗΣ

ΚΑΤΙΝΑΣ ΠΑΞΙΝΟΥ 19

ΤΗΛ. 64.977

σαν ήταν:

Οι οπαδοί του Μπέκα έλεγαν:

«Το λένε τ' αηδονάκια στα κλεισορρέματα
δήμαρχος είν' ο Μπέκας
δεν είναι ψέματα».

Οι οπαδοί του Σκάρλου έλεγαν:

«Και συ Νικόλα Μπέκα
τον κόσμο μη γελάς
τις εκλογές θα χάσεις
και μάστορας θα πας».

Οι οπαδοί του Μπέκα έβγαλαν και στιχούργημα προεκλογικά το παρακάτω:

«Πρωί, πρωί πέρασα
από τον Άγιο Δημή
κι άκουσα τον παλιόπαπα
τον Παπαχριστοδμήμα.
Τους Χριστιανούς δεν άφηνε
να παν να προσκυνήσουν
καθόταν και τους όρκιζε
το Σκάρλο να ψηφίσουν.
Έταζε λαγούς με κ' δούνια
και στον Τσιούτσα σχολείο
έταζε και στο Μετόχι
όμορφο καμπαναριό»

Αυτά γινόνταν στον προεκλογικό αγώνα του 1887.

Ο ΗΤΗΜΕΝΟΣ ΔΗΜΑΡΧΟΣ

Με βαριά καρδιά δέχτηκε κάποτε την εκλογική του ήττα ο Νικόλαος Μπέκας. Κλείστηκε σπίτι του και δεν ήθελε να δει κανέναν. Αλλιώς του τα λέγανε κι αλλιώς τα 'βγαλε η κάλπη. Ξαν να μην έφτανε αυτό οι αντίπαλοί του πήγαν νύχτα στο εκκλησάκι του Αγίου Νικολάου, γειτονικό του σπιτιού του αποτυχημένου δημάρχου κι άρχισαν να βαράν την καμπάνα πένθιμα. Ο Ν. Μπέκας, βγήκε στο μπαλκόνι του σπιτιού και φώναξε:

— Τις απεβίωσαν, άθλιε, και κροάεις τον κώδωνα του ναού τσι-αύτην ώραν;

Αντί άλλης απαντήσεως οι φανατικοί αντίπαλοί του ξέσπασαν σε γέλια ειρωνικά και τρανταχτά και είπαν:

— Ο Νικόλα Μπέκας έχασε τη δημαρχία.

Αποφάσισε να φύγει πικραμένος απ' το εκλογικό αποτέλεσμα. Στην άκρη του χωριού, στην Τζουλμεριά κάποιος σκύλος τον αλύχτησε. Γύρισε πικραμένος και είπε:

— Και συ, κύων, με διώχεις;

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΑΙ ΚΛΗΤΗΡΑΣ

Σε κάποιον προεκλογικό δημαρχιακό αγώνα ο υποψήφιος τό-

τε δήμαρχος Νικόλαος Κ. Μπέκας σαν έναν απ' τους κομματάρχες του είχε το Γάκη Κίτση. Κείνος του είχε:

— Θ' αγωνιστώ, δήμαρχε, για να κερδίσω την εκλογή. Θέλω όμως να με διορίσεις κλητήρα στο Δημαρχείο.

Ο δήμαρχος τον καθυσάσε πως η θέση του κλητήρα είναι από τώρα εξασφαλισμένη αρκεί να κερδηθούν οι εκλογές. Ο Γάκη Κίτσης, αγαπητός σε όλους, πανέξυπνος και λαϊκός τύπος έκανε αγώνα πραγματικό και εξασφάλισε στο Ν. Μπέκα αρκετούς ψήφους.

Έγιναν εκλογές. Νικητής ο Νικόλα Μπέκας. Πανηγύρια, χαρές επευφημίες κι ενθουσιασμός. Πρωτοστατούσε στα επινίκια ο Γάκη Κίτσης.

Ανέλαβε όμως ο δήμαρχος τα καθήκοντά του και πουθενά να διορίσει κλητήρα, όπως είχε δεσμευτεί, το Γάκη Κίτση.

Ο καιρός περνούσε και μια μέρα που ο δήμαρχος πήγε στα χωράφια του στη θέση «Στρίκω» κι απόθεσε κάτω το ημίψηλο καπέλο του για ν' αναρριχηθεί σε κάποιο δέντρο ο Γ. Κίτσης πήγε και το πήρε και δεν του το έδινε με τίποτα.

Πέρασαν μέρες και μέρες κι ο δήμαρχος ντρεπόταν να βγει ασκήτης στην αγορά. Μαθεύτηκε το γεγονός σ' όλη την Πράμαντα κι επι-στρατεύτηκαν συγγενείς και φίλοι και γνωστοί για να πείσουν τον Γάκη Κίτση να επιστρέψει το καπέλο στο δήμαρχο.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ

ΤΡΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ... (ΣΤΟ ΦΙΛΟ ΜΟΥ ΚΩΣΤΑ ΕΞΑΡΧΟ)

Ξέρεις;

Δεν ήθελα να σε δω και να σε χαιρετήσω για τελευταία φορά!

Ο Τάκης με παρέσυρε!

Κι ούτε θυμάμαι πώς ήσουν! Καλύτερα!

Κι όμως...

Πότε, κιάλας, πέρασαν 3 χρόνια!!

Λες κι ήταν χτες!

Είδηση κεραυνός για μένα κι όχι μόνο

Και μη μου πεις πως μ' είχες προειδοποιήσει;

Θυμάμαι, μόνο, πως μια φορά —σ' ανύποπτο χρόνο— μου

είχες εκμυστηρευθεί πως έχει συμβιβαστεί και με το θάνατο!

Πως κάποιο πρωινό, δε θα ξυπνήσεις!

Κι έγινε έτσι, ακριβώς! Λες και το ' ξερεις!

Κι όμως τίποτε —τουλάχιστον— εκείνο τον καιρό, δε μαρτυρούσε πως βιαζόσουν!

Η Πράμαντα και τα Τζουμέρκα σου σ' είχαν απορροφήσει

Ήσουν όλο ζωντάνια

Αν μου 'λεγε κανείς ότι θα συνέβαινε, έβαζα στοίχημα, όχι

μόνο γιατί είχα ξεχάσει τι είχε συμβεί πριν 12 χρόνια, αλλά

γιατί έπρεπε να τελειώσεις την αποστολή σου.

Βλέπεις τα οράματα δεν είναι εύκολη υπόθεση

Χρειάζεται —εκτός απ' τ' άλλα— υπέρβαση

Κι εσύ, την είχες κάνει βίωμα

Γι' αυτό, σου λέω, έβαζα στοίχημα. Ήμουν σίγουρος πως

δε θα συνέβαινε!

Γι' αυτό ξαφνιάστηκα.

Είχες έργο μπροστά σου. Γι' αυτό δεν έπρεπε. Γι' αυτό —ίσως—

δεν το 'θελα.

Πρέπει να μας είδες πόσοι ήμασταν την τελευταία φορά!!

Μόνο, που κίνητη τη στιγμή, κανείς δεν πίστευε πως θα 'ταν

τελευταία φορά...

Καλά εμένα άσε με!

Έπρεπε να δεις —μετά από 15 μέρες— την Άννα στο αεροδρόμιο!

Αλήθεια. Πότε, κιάλας, πέρασαν 3 χρόνια!

Πανδαμάτορα χρόνε!

Νομίζεις πως θα τα καταφέρεις;

Όχι!

Άκου, να σου πω:

Δεν σε ξέχασε κανένας, ακούς; Κα-νέ-νας

Είσαι τυχερός!

Θα βρεις τον Κώστα.

Πες του χαιρετίσματα!

ΘΑΝΑΣΗΣ Ε. ΜΑΚΡΗΣ

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΜΑΣΤΟΡΩΝ ΚΟΥΔΑΡΑΙΩΝ Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΚΙΟΠΡΟΥΛΩΝ

Του Μαστρο-Μπέκα
το δικίο...!

...κατά το θέρος η μεγάλη γέφυρα κατασκευάσθη. Οι στήριζοντες αυτή τύποι (καλούπια εκ σιδαν...) και ικριώματα (σκαλωσιές...) αφηρέθησαν. Προς στιγμήν δε οι συγκεντρωθέντες ενδιαφερόμενοι χωρικοί την εκμάρωσαν, «την εχάρησαν» κατά το δη λεγόμενον. Αλλ' όμως καθ' ην ώραν υπό των εκπροσώπων των χωριών παρετίθετο εις τους μαστόρους υπαίθριον γεύμα πανηγυρικών επί τη περατώσει του έργου, εκκωφαντικός κρότος, σείσας τα πέριξ, επισφράγισε την καταστροφήν. Η νέα γέφυρα είχε καταρρεύσει, είχε μεταβληθή εις σωρόν λίθων. Το γεύμα διελύθη. Η έκπληξις μετετράπη εις απογοήτευσιν. Απελπισία αφάνταστος κατέλαβε τους πάντες, κατασχύνθη δε και ταπεινώσις τους μαστόρους δια το «ρεζιλίκι»...!

1863, στην Πλάκα των Τζουμέρκων. Εκείνη η ημέρα, αν και καλοκαίρι, και μουντή ήταν —πγαίνε να βρέξει— και τραγική στο τέλος αποδείχθηκε. Πλησίαζε πια μεσημέρι και η σιωπή, σιγά-σιγά, επανερχόταν στο χώρο που λίγες ώρες πριν για άλλα είχε ξεκινήσει. Μόνο ο Άραχθος θορυβούσε αλλιώς. Για να ξαναβρεί το δρόμο του, έσπρωχνε τις πέτρες του γκρεμισμένου γεφυριού, δέλεσε τον ασβόστη, παραμέριζε τα χώματα και τα ξύλα. Όλοι, χωρικοί και ...επίσημοι, θα είχαν πια επιστρέψει στα σπίτια τους. Ο μαστρο-Γιώργης όμως, ο πρωτομάστορας, αυτός που είχε αναλάβει να στεργώσει το γεφύρι της Πλάκας, κείτοντας κατάχαμα με το κεφάλι του μεσ' τις χούφτες και τα μάτια του κλειστά, ανήμπορα να πιστώσουν αυτό που είχαν δει. Οι άλλοι μαστροί, απόμερα, δεν έβγαζαν κουβέντα, τα κουδάρια έκλαιγαν, κι οι μαστρο-Κώστας ο Μπέκας, με λέξεις παρηγορίας, καλόπιανε το μαστρο-Γιώργη, προσπαθούσε να τον πείσει ν' ανέβει στο μουλάρι, να φύγουν για την Πράμαντα.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΘΕΤΙΚΟ

Το φροντιστήριο των επιτυχιών

Διδάσκουν:

Φυσική:
Βασίλης Μπαλωμένος,
Σπύρος Κίτσης

Μαθηματικά:
Γιώργος Μποτσόλης,
Γιάννης Χαρίσης,
Βαγγέλης Ντοντορος

Χημεία:
Νίκος Τζέρμπος

Φιλολογικά:
Μαρία Φελάνη

Βιολογία:
Κώστας Κονιδάρης

Οι εγγραφές άρχισαν

Χαριλάου Τρικούπη 9
τηλ. 34000

Ο Κώστας ο Μπέκας ήταν από τους πρώτους μαστόρους της περιοχής, Πελεκάνος εξαιρετικός, με δικιά του ομάδα δουλειάς, έφτασε να γίνει μέχρι και κιοπρούλης. Την εποχή που μιλάμε, κοντά σαράντα χρόνων, είχε προλάβει να κάνει όνομα σεβαστό, όχι μόνο με την τέχνη αλλά και με τον χαρακτήρα του. Στα Τζουμέρκα, σ' ολόκληρη την Ήπειρο, αλλά και παραέξω —όπου ταξίδεψε, όπου δούλεψε— άκουγες να μιλάνε γι' αυτόν με τα καλύτερα λόγια. Στην περιοχή της Καλαμπάκας, όταν έχτιζε το γεφύρι της Σαρακίνας, οι γύρω χωρικοί, καμαρώνοντάς τον, τραγουδούσαν: «... Φουσανέλα με γαζί / Κώστας Μπέκας τη φορεί...»!

Είχε γεννηθεί στην Πράμαντα στα 1825, οι οικογένειά του όμως είχε καταβολές από το ιστο-

Γράφει ο Σπύρος Ι. Μαντάς

ρικό Σούλι. Στην ιστορία του Κόκκινου αναφέρονται, επώνυμο, μερικοί από τους συγγενείς του που πήραν μέρος στην επανάσταση του '21. Μεγάλο αδαμαντοστόλιστο σπαθί, κειμήλιο της οικογένειας των Μπεκαίων και μαρτυρία εκείνης της δράσης τους, εξακολουθεί μέχρι σήμερα να στολίζει το δημοτικό μουσείο στα Γιάννενα (τζαμί).

Την τέχνη του μάστορα, ο Κώστας Μπέκας, την έμαθε μικρό παιδί σε Τζουμερκιώτικη κομπανία. Έμπειρος πελεκάνος αργότερα, με δική του βέβαια παρέα, θα χτίσει σπίτια, εκκλησίες, καμπαναριά, βρύσες, γεφύρια. Η μεγάλη εκκλησία του Αγίου Γεωργίου, στα Θεοδώριανα, είναι δικό του έργο. Αυτός στέργιωσε και το γεφύρι της Καλεντινής, όπως και τα άλλα, στο Σαραντάπορο και στη Σαρακίνα. Τη μεγάλη του όμως υστεροφημία αναμφισβήτητη, οφείλει στο εντυπωσιακό γεφύρι της Πλάκας, που κατόρθωσε να χτίσει τρία χρόνια ύστερα απ' το τραγικό περιστατικό του εξιστορήσαμε.

Αλλά και την πρώτη φορά, την αποτυχημένη, είχε προσπαθήσει ο Μπέκας να αναλάβει το έργο. Το διεκδικήσαν τότε αρκετοί πρωτομάστοροι —από Άγναντα, απ' τους Ραφταναίους, το Σκλούπο. Κέρδισε ο ...μοιραίος μαστρο-Γιώργης, από την Κόνιτσα, να πούμε όμως, μαζί με τον Κώστα τον Μπέκα. Από κοινού θα το σχεδίαζαν, από κοινού θα το εκτελούσαν. Δυστυχώς, από την αρχή, στο σχέδιο ακόμη, οι δυο τους διαφώνησαν. Γιατί ο μαστρο-Γιώργης το ήθελε χαμηλό, απλάστω, ενώ ο μαστρο-Κώστας επέμενε πως για να γεφυρωθεί άνοιγμα σαράντα μέτρων έπρεπε το τόξο ν' ανέβει πολύ ψηλά. Τελικά, στη συνέλευση

Συνέχεια στη 10η σελ.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικόπεδο τριών (3) στρεμμάτων στη θέση «Φτέρη» κοντά στο μοναστήρι Αγ. Παρασκευής Πραμάντων.
Τηλ. (01) 6613483

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΑ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΒΛΑΒΕΣ

ΦΩΤΗΣ Β. ΚΩΝ/ΝΟΣ

Τηλ. Ιωαννίνων 48.758

Κιν. 0972 427559

Πραμάντων (0659) 61.026

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

Τσιλιγιάννης Γεώργιος Λ.	Ίος	2.000
Τσιλιγιάννης Σωτήριος Λ.	Άρτα	2.500
Μιάμης Ιωάννης Θ.	Κέρκυρα	2.000
Γκιώκας Γεώργιος Ιωάν.	Ιωάννινα	5.000
Πάνος Αλέξανδρος Γεώργ.	Ιωάννινα	3.000
Επιφανίδης Άλκης	Ιωάννινα	5.000
Μπέκας Γεώργιος	Σπάτα Αττικής	5.000
Σιαπλοούρας Βασίλειος	Αργίριο	5.000
Τασινίκος Κων/νος	»	2.000
Γκούβας Κων/νος	»	3.000
Σιαπλοούρας Θεόδωρος	Πάλαρος	2.000
Γιώτης Ηλίας	Αργίριο	3.000
Λιανός Αθανάσιος	»	2.000
Καλόγρηος Κων/νος	»	2.000
Γκούβελος Θεόδωρος	»	2.000
Βλάχος Δημ. Χρ.	Πράμαντα	3.000
Βαΐτση Ερμόννη Αθ.	Αθήνα	2.500
Βαΐτση-Ορφανού Ελένη Αθ.	Ρόδος	2.500
Σταύρου Βασιλική Σωτ.	Αθήνα	2.000
Καλόγρηος Νικ. Κων/νος	Ιωάννινα	3.000
Τραγουδάρας Παν. Γεώργ.	Αθήνα	2.000
Αποστόλης Κων/νος Στέφ.	Ιωάννινα	5.000
Μπουτσώλης Κων/νος Αντ.	Αθήνα	2.500
Αντώνης Παναγιώτης Δημ.	»	2.000
Πραμαντιώτης Χριστόδουλος Κ.	»	5.000
Χρυσή-Κονταξή Αικατερίνη	Ιωάννινα	5.000
Σιαπλοούρας Απόστολος	Αθήνα	5.000
Κουφός Κων/νος Ι.	Άρτα	5.000
Βάνας Ιωάννης Δημ.	Λαμία	10.000
Καρβέλα Βούλα Ευστ.	Ιωάννινα	5.000
Σιαπλοούρας Παναγιώτης	Αθήνα	5.000
Λάμπρη-Κούκου Ευτυχία	Ιωάννινα	5.000
Λάμπρης Χαράλαμπος Δημ.	»	5.000
Τάσης Νίκος Αθαν.	Αθήνα	3.000
Χατζηαργυρίου Άρτεμη	Ιωάννινα	2.000
Θανάσης Παναγιώτης Νικ.	»	2.000
Τραγουδάρας Παναγιώτης Κων.	Πράμαντα	2.000
Βαΐτση Μαρία	Ιωάννινα	3.000
Μάργαρης Δημήτριος Βασ.	Πράμαντα	2.000
Τάσης Βασίλης Αθαν.	Αθήνα	2.000
Μπουτζάς Αθανάσιος Γεώργ.	Πράμαντα	2.000
Μπουτζάς Γεώργιος Αθαν.	Αθήνα	2.000
Ιωάννου-Μπουτζά Ελένη Αθαν.	Ιωάννινα	2.000
Αθανασοπούλου Αικατερίνη	Κιάτο	2.000
Γεωργίτσα Αναστασία	Νεμέα	2.000
Τζιαχρήστα Αγαθή Βασ.	Πράμαντα	2.000
Τσακούμης Χρήστος	Ιωάννινα	5.000
Χρυσός Χρυσόστομος Ανδρ.	Πράμαντα	2.000
Στάμος Κων/νος Χρ.	Αθήνα	2.000
Κοτζιάς Κων/νος Αθαν.	Ιωάννινα	2.000
Παπακώστας Νίκος Γεώργ.	»	2.000
Μάτη-Μπούση Ευαγγελία Αρ.	»	3.000
Γκούβας Απόστολος Αρ.	Άρτα	5.000

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Σας γνωρίζουμε ότι ανταποκριτής της εφημερίδας μας στην Άρτα είναι ο κ. Αποστόλης Δ. Σταυρούλας, Χατζοπούλου 3, τηλ. 28.661, στον οποίο μπορείτε ν' απευθύνεστε για συνδρομές, εγγραφές νέων μελών κ.τ.λ.
Στο Αργίριο ανταποκριτής μας είναι ο κ. Κων/νος Γκούβας.

Ο ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΙΑΡΑΣ

- Το τι' είν' ο αχός π' ακούγεται και η ταραχή η μεγάλη;
Μη νάν' βουβάλια σφάζονται, μη νάν' θηριά παλεύουν;
- Μήτε βουβάλια σφάζονται, μήτε θηριά παλεύουν.
Μον κουβαλούν για πόλεμο ο Τσιάρας με τους Τούρκους.
Όλη μερούλα πολεμούν το βράδυ καραούλι.
Ξανθή κόρη εφώναξε από το παραθύρι:
- Πάψε Γιάννο μ' τον πόλεμο, πάψε και το ντουφέκι,
Να κατακάτ' ο κουρνιαχτός, να μετρηθεί τα' ασκέρι.
Μετριούνται οι Τούρκοι τρεις φορές και λείπουν τρεις χιλιάδες.
Μετριούνται τα κλεφτόπουλα λείπουν τρεις λεβεντάδες.
Λείπει ο Σύρμας ο μικρός κι ο Σύρμα Συρρακιώτης,
Λείπει ο ήλιος ο μισός και το φεγγάρι' ακέριο,
Λείπει της θάλασσας νερό, της θάλασσας αρμύρα,
Λείπει κι η κόρη του μαχαλά, λείπει κι ο κόσμος όλος.

ΧΟΡΟΣ στα τρία. ΤΡΑΓΟΥΔΙΕΤΑΙ: (Το τι είν' ο αχός η, το τι είν' ο αχός π' ακούγεται νε, μωρέ Δημήτρη Τσιάρα και η ταραχή μεγάλη).
(Απ' τη συλλογή Λ. Κ. Καρακώστα)

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΜΑΣΤΟΡΩΝ ΚΟΥΔΑΡΑΙΩΝ

Συνέχεια από την 9η σελ.

και συζήτησης, βάρυνε η γνώμη του Ιωάννη Λούλη, απ' το Κατόρτσι, κύριου χρηματοδότη του έργου. Γνώριζε καλά το μαστρο-Γιώργη από άλλες φορές, του είχε εμπιστοσύνη. Όμως τα πράγματα, είδαμε, εξελίχθηκαν άσχημα.

Ο Κώστας Μπέκας, μοναδικός διεκδικητής στη νέα ανάθεση —οι άλλοι το φοβήθηκαν— ρίχτηκε στη δουλειά με πείσμα. Ήθελε τώρα, του δινόταν η ευκαιρία, και να υλοποιήσει τα τολμηρά του σχέδια και να αποδείξει αναδρομικά το δίκιο του. Άλλωστε, όλα τα Τζουμερκοχώρια, εξαντλημένα πια οικονομικά, σ' αυτόν είχαν εναποθέσει τις ύστατες ελπίδες τους να ξαναεπικοινωνήσουν με τον κόσμο. Πάλεψε, λοιπόν, σκληρά ο Μπέκας για τρεις ολάκερους μήνες και, επιτέλους, Σεπτέμβρη του 1866, παρέδωσε στα Τζουμέρκα και στην ...ιστορία, ένα γεφύρι κόσμημα, ένα γεφύρι που το τεράστιο τόξο του αψηφούσε νόμους και βαρύτητα. Τα είχε καταφέρει!

Τα επόμενα χρόνια, το γεφύρι, στερεό, δυνατό, και εξυπηρετούσε —είχε ανοίξει ο δρόμος για Άρτα, για Γιάννενα, για τα χειμαδιά σε χιλιάδες γιδοπρόβατα— και γινόταν αντικείμενο θαυμασμού, ακόμα κι απ' τους ειδικούς. Όταν μια ομάδα τεχνικών, απ' το γαλλικό συνεργείο που κατασκεύαζε τον Ισθμό της Κορίνθου, επιστρέφοντας από ένα ταξίδι τους στα Γιάννενα, αντίκρυσαν το γεφύρι της Πλάκας, ήταν τέτοια η εντύπωση που τους προξένησε, που θέλησαν και ζήτησαν να γνωρίσουν από κοντά τον κατασκευαστή του. Τιμητικά τότε ο επικεφαλής τους, ο Κάλενεκ, χάρισε στον Κώστα Μπέκα, όμορφη κορδέλα μέτρησης, μήκους πέντε μέτρων, λεπτοκαμωμένη, και με δερμάτινη πολύτιμη θήκη.

Ο μαστρο-Κώστας ο Μπέκας πέθανε στην Πράμαντα το 1899. Άφησε πίσω του τέσσερα παιδιά: τη Μάρω, το Νίκο που σπούδασε δικηγόρος, το Δημήτρη που βγήκε δάσκαλος και τη Λένω. Όλα τα είχε αποκτήσει με τη Βασιλική Λύτρα, κόρη πλούσιας οικογένειας κοτζαμπάσηδων του τόπου. Με το μαστρο-Γιώργη εξ άλλου, τον Κονιτσιώτη —η ιστορία, διακριτική, δεν διέσωσε το επώνυμό του— να πούμε, πως παρέμεινε φίλος μέχρι την τελευταία του στιγμή. Αρκετές φορές τον προσκάλεσε και τον φιλοξένησε στο σπίτι του. Αργότερα, ο μεγάλος τους γιος ο Νίκος, δήμαρχος στην Πράμαντα, θυμόταν συχνά και μνημόνευε τον άτυχο στην Πλάκα πρωτομάστορα. Ποτέ του όμως, ούτε αυτός, δεν αποκάλυψε ολόκληρο το όνομά του. Περιοριζόταν να περιγράφει μια ολότελα... γλυκιά, παιδική του ανάμνηση.

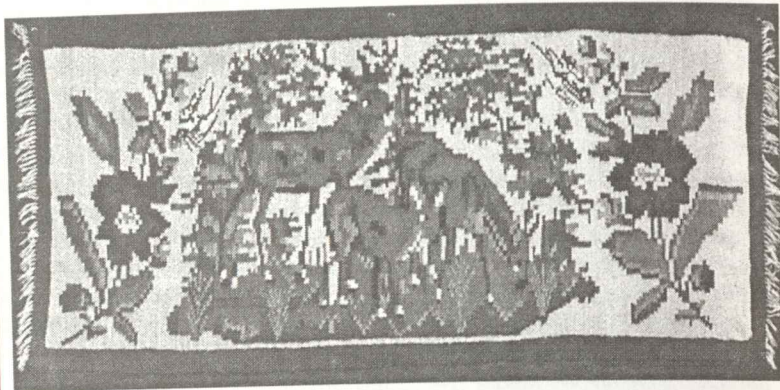
... με πήρε ο μαστρογιώργης από το χέρι μια Κυριακή, με πήγε στο μεσοχώρι, σ' ένα μπακάλικο, και μώδωκε ένα κομμάτι κάντιο² γαλάζιο. Η χαρά μου ήταν τόσο μεγάλη, όσο και το κάντιο³...

Σημειώσεις:

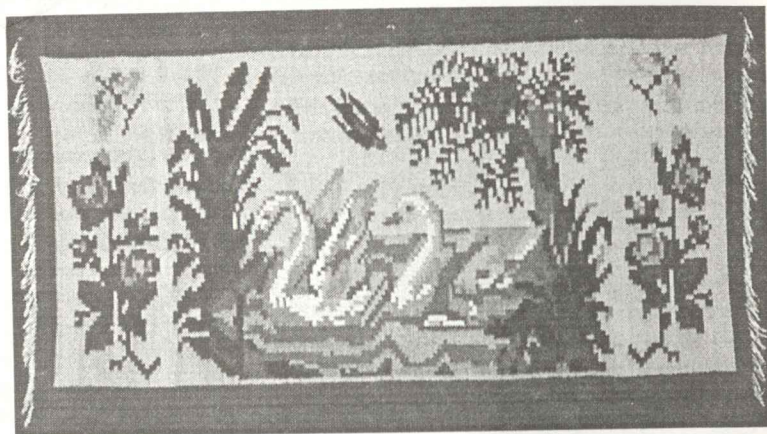
1. Νικ. Παπακώστα: *Ηπειρωτικά*, Αθήνα 1967, σελ. 430.
2. κάντιο: κρυσταλλωμένη ζάχαρη
3. Νικ. Μπέκα: *Το γεφύρι της Πλάκας*, στον τόμο «Πράμαντα Τζουμέρκων Ιωαννίνων», 1977, σελ. 198.

(Αναδημοσίευση από την εφημερίδα «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»)

Παραδοσιακή υφαντική τέχνη στην Πράμαντα

Πάντα τοίχου.
Υφανση: Γεωργία Βουρλόκα. Δεκαετία 1930

Πάντα τοίχου.
Υφανση: Βασιλική Αλεξ. Λάμπρη. Δεκαετία 1950

ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Η Ελευθερία Απ. Μπαλτζώη προσέφερε το ποσό των 50.000 δρχ. για την αγιογράφηση της εκκλησίας (Αγ. Παρασκευής Πραμάντων)

Σας ενημερώνουμε πως για την αγιογράφηση και ελαιοχρωματισμό του κεντρικού ναού της Αγ. Παρασκευής Πραμάντων ως αυτή τη στιγμή είναι κατατεθειμένο στο υπ. αρ. Ν. 31678148 βιβλίο καταθέσεων του ταχ. ταμειευτηρίου το ποσό των 1.108.866 δρχ.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε θερμά τους εθελοντές αιμοδότες κ. Κων/νο Α. Κοτζιά

κ. Μαρία Δ. Μητρογιώργου
δ. Σπυριδούλα Γ. Τσιλιγιάννη
για την ενίσχυση της τράπεζας αίματος του συλλόγου μας.

Φίλε Πραμαντιώτη,
μην ξεχνάς ότι
η εφημερίδα που κρατάς
στα χέρια σου, στηρίζεται
στην αγάπη σου και στη
συνδρομή σου.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΧΟΡΕΥΤΙΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ

Ο Σύλλογός μας σας κάνει γνωστό ότι και φέτος θα λειτουργήσουν στην αίθουσα μας χορευτικά τμήματα, για όλες τις ηλικίες (από 6 ετών και άνω), με τη διδασκαλία παραδοσιακών χορών απ' όλη την Ελλάδα.

Επιθυμία μας είναι η δημιουργία ανδρικού χορευτικού τμήματος.

Τα χορευτικά τμήματα θα ξεκινήσουν την Κυριακή 8 Οκτωβρίου, ώρα 6 μ.μ.

Για περισσότερες πληροφορίες στην αίθουσα του Συλλόγου κάθε Δευτέρα και Τετάρτη 7-8 μ.μ. ή στα μέλη του Δ.Σ.

Η τιμή για όλη τη χρονιά από φέτος θα είναι 5.000 δρχ. το άτομο.

Το Δ.Σ.